

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Naturstyrelsen Nordsjælland
Gillelejevej 2B
3230 Græsted

Att.: Ditte Christina Olrik

Styrelsen for Grøn Arealomlægning
og Vandmiljø
Miljøvurdering og Plan
J.nr.: 2024 - 46224
Ref.: sowaa
Den: 06.11.2025

Afgørelse om, at hydrologiprojekt i Nejede Vesterskov ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), som tidligere var en del af Miljøstyrelsen, har den 27. juni 2024 modtaget jeres (Naturstyrelsen Nordsjælland) ansøgning via Hillerød Kommune om et hydrologiprojekt i Nejede Vesterskov. Projektet har til formål at genskabe naturlig hydrologi i Nejede Vesterskov ved blokering af fem afvandingsgrøfter.

Afgørelse

SGAV har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og sagens øvrige bilag, og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet. Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort, om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

¹ LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

1 Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til SGAV, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for det konkrete projekt, jf. § 3, stk. 1, nr. 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da staten er bygherre (jf. § 2, nr. 3). Det ansøgte projekt er omfattet af bilag 2, pkt. 10 f) i miljøvurderingsloven vedr. anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.

Bygherre har leveret supplerende oplysninger til sagen hhv. den 10. januar 2025, den 25. juni 2025 samt den 5. september 2025. Sagens dokumenter omfatter bygherres ansøgning (Bilag 1), projektbeskrivelse (Bilag 2) og supplerende oplysninger (Bilag 3).

2 Formål og baggrund

Naturstyrelsen Nordsjælland (herefter benævnt bygherre) ansøger om etablering af naturlig hydrologi på matr.nr. 34a Nejede By, Alsønderup, som ligger i Hillerød Kommune. Staten ejer arealet og anlægsarbejdet sker derved kun på egen matrikel. Projektet sker inden for et areal på ca. 50 ha.

Projektet omfatter blokering af fem afvandingsgrøfter med en såkaldt slutprop på 2-3 meter, som forhindrer afvanding gennem grøfterne. Herved vil lavtliggende arealer, der tidligere har været drænet, igen blive oversvømmet. Arealerne er naturlige lavninger i landskabet, som er blevet afvandet for mere end 100 år siden og med tiden er groet til med vegetation og har udviklet sig til bevoksninger med små moser i de lavest beliggende områder. Da afvandingssystemet ikke har været vedligeholdt i de seneste 30-50 år, har afvandingen ikke været effektiv, og genskabelsen af den naturlige hydrologi har således været undervejs et stykke tid.

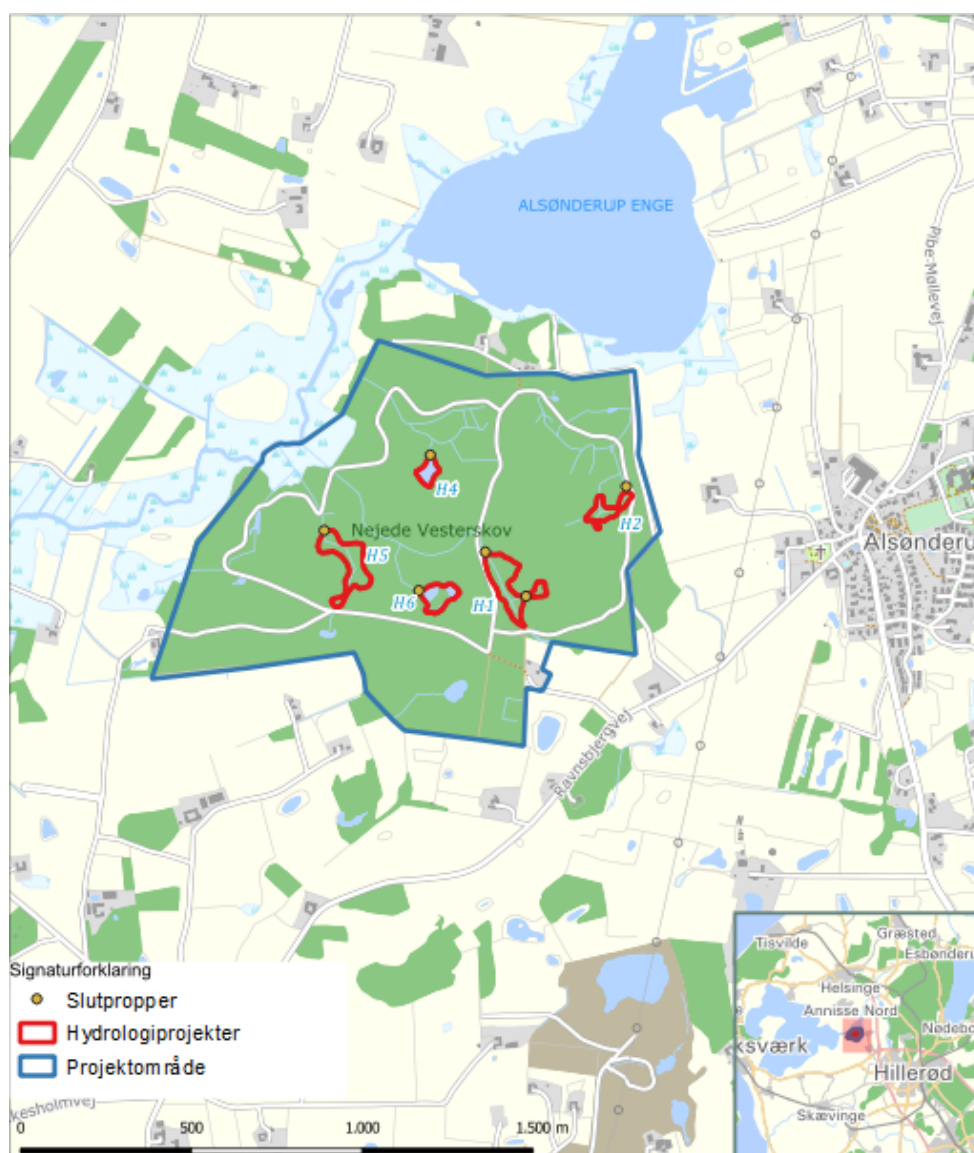
Projektet sker som en del af realiseringen af beslutningen om mere urørt skov på statens arealer. Nejede Vesterskov er sammen med Alsønderup Engsø en vigtig fuglelokalitet. Der har siden 2009 været ynglende havørne i skoven. Skoven er udlagt som urørt løvskov af hensyn til skovens truede arter og som opfølgning på dens udpegning i Naturskovsstrategien, hvor den i 1994 blev udlagt i sin helhed med en blanding af urørt skov og plukhugst. Der var i forvejen udpeget 59 ha urørt skov i regi af Naturskovsstrategien, og efter den seneste udlægning er det samlede urørte skovareal 109 ha.

For projektområdet er der i 2023 vedtaget forvaltningsplanen Nejede Vesterskov og Alsønderup Enge. Det ansøgte hydrologiprojekt er en del af denne forvaltningsplan. Forvaltningsplanen indebærer bl.a., at den kommercielle skovdrift er stoppet i området og de træer, der fældes som led i naturgenopretningen, som udgangspunkt skal blive liggende i skovbunden. Undtaget er ikke-hjemmehørende arter som sitkagran og contortafyr, der bliver fjernet fra skovene og solgt. I forvaltningsplanen for urørt skov indgår bl.a. planer om strukturfældning og veteranisering. Nærværende projekt indgår som en del af forvaltningsplanen.

3 Projektbeskrivelse

Projektet er placeret i Nejede Vesterskov, som ligger 6 km nordvest for Hillerød. Skoven grænser op til Alsønderup Engsø mod nord og ellers til en række private ejendomme. Projektets placering og omfang fremgår af Figur 1.

² BEK nr. 1608 af 09/12/2024 vedr. bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter med senere ændringer jf. BEK nr. 430 af 02/05/2025 vedr. ændring af bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Figur 1. Oversigt over projektområdet (blå afgrænsning) og de enkelte hydrologiske indsatsområder H1-2 og H4-6 (rød afgrænsning) med slutpropper.

Som en del af omstillingen fra forstligt drevet skov er der planlagt en række tiltag, som skal understøtte mere naturlige, hydrologiske forhold i fem indsatsområder, hvor der vil ske tiltag og være en effekt i form af ændret hydrologi. De fem hydrologiske indsatsområder er nummereret H1, H2, H4, H5 og H6 i henhold til tiltag i forvaltningsplanen for Nejde Vesterskov og Alsønderup Enge. Indsatsområderne ligger med få hundrede meters afstand, se Figur 1. De fem indsatsområder er nærmere belyst i bygherres projektbeskrivelse (Bilag 2).

3.1 Beskrivelse af anlægsmetode

Grøftelukningen sker ved etablering af en slutprop, hvor grøftesystemet løber ud af indsatsområdet. Ved lukning anvendes tidligere opgravet materiale, der ligger langs grøftekanterne (balkerne). Der skal ikke tilføres jord fra andre matrikler. Inden lukningen sikres det, at lukningen er vandstandsende ved, at

oprense grøftebunden på det aktuelle sted for organisk materiale, inden proppen etableres med mineraljord fra balkerne. Slutproppen etableres i ca. 2-3 meters længde i grøften og op til terrænniveau. Varigheden af de enkelte tiltag i de forskellige områder kan variere fra få timer til få dage.

I nedenstående Tabel 1 beskrives omfanget af grøftelukning i hvert indsatsområde, samt den forventede effekt som påvirket areal.

Tabel 1. Oversigt over planlagt grøftelukning fra Naturstyrelsens projektbeskrivelse.

	Antal slutpropper	Maksimal grøftedybde ved udløb (ca. cm)	Maksimal påvirket areal (ha)
H1	2	180	1,1
H2	1	120	0,5
H4	1	140	0,3
H5	1	160	1,3
H6	1	150	0,6

SGAV bemærker, at anvendelse af slutprop vil kunne anses som en tilstandsændring af § 3 vandløb, som samtidig kategoriseres som en nedlæggelse af vandløbet og dermed ikke længere vil være et vandløb i vandløbslovens forstand. Det bemærkes, at Hillerød Kommune er myndighed ift. eventuel meddelelse af en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og ved revision af § 3-vandløb er det ministeren for grøn trepart, der skal godkende, jf. bekendtgørelse om beskyttede naturtyper § 8, stk. 3.

3.1.1 Fældning af træer eller rydning af levende hegn

I forbindelse med anlægsarbejdet, vil der blive fældet enkelte træer, beskåret grene og ryddet mindre områder med opvækst. De træer, der fældes som led i naturgenopretningen, skal som udgangspunkt blive liggende i skovbunden. Undtaget er ikke-hjemmehørende arter som sitkagran og contortafyr, der bliver fjernet fra skovene og solgt.

Da Nejede Vesterskov er pålagt fredskovpligt, ansøger bygherre særskilt om dispensation efter skovloven til etablering af naturlig hydrologi i skoven.

3.1.2 Arealanvendelse, overjordiske anlæg og servitutter

Projektområdet ligger inden for Nejede Vesterskov, der er et fredskovspligtigt areal. Projektområdet ligger i landzone og områdets eksisterende anvendelse er urørt skov og hidtil produktionsskov dyrket efter naturnære principper.

3.2 Trafik- og adgangsforhold

Der anvendes maskiner med lavt marktryk, og færdsel sker på de eksisterende skovveje og eksisterende faste kørespor, ligesom den nuværende aktivitet med maskiner i andre sammenhænge i skoven. Når arbejdet igangsættes vil den samlede anlægsperiode tage ca. 1 uge, hvor etableringen af den enkelte slutprop vil tage ganske få timer.

4 Realisering og varighed

Projekttiltagene er engangstiltag, der vil blive udført i perioden mellem august og oktober i 2025 eller 2026. Anlægsarbejdet udføres inden for normal arbejdstid, som er hverdage, mandag til fredag mellem

kl. 07.00 og 17.00, jf. Hillerød Kommunes støjforskrift³. Bygherre har beskrevet, at tidsplanen er afhængig af vejret og de enkelte indsatser vil blive gennemført i den rækkefølge, som vejret tillader. Bygherre oplyser, at tiltagene forventes gennemført i løbet af to måneder i dagtimerne. Da det vil lette arbejdet anlægsteknisk at arbejde med relativt tør jord, gennemføres projektet, når jorden er så tør som muligt. Når arbejdet igangsættes vil den samlede anlægsperiode tage ca. 1 uge, hvor etableringen af den enkelte slutprop vil tage ganske få timer.

5 SGAVs vurdering

SGAV har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

6 Målsatte vandforekomster

Projektets påvirkning på alle direkte og indirekte berørte vandområder har betydning for, hvorvidt der kan ske tilstandsforringelser eller manglende målopfyldelse for målsatte vandområder, jf. rammerne for beskyttelse af danske vandområder i gældende vandområdeplaner for 2021-2027 og indsatsbekendtgørelsen⁴.

Ministeriet for Grøn Trepert har den 20. december 2024 sendt udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3.2) i høring, med frist for at indgive høringssvar den 20. juni 2025. Det er fortsat vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3), som er gældende på området, men den nyeste viden fra genbesøget inddrages ligeledes i nærværende afgørelse.

Projektområdet er beliggende i hovedvandopland Isefjord og Roskilde Fjord og har Roskilde Fjord, ydre som kystvandopland. Der findes ingen målsatte søer og ingen målsatte vandløb inden for projektområdet. Projektområdet afvander til det målsatte vandløb Pøle Å, B2 og til den målsatte sø Alsønderup Engso. Der er direkte hydrologisk forbindelse mellem Alsønderup Engso og Pøle Å, der har sit udløb i den målsatte sø, Arresø.

6.1 Aktiviteter der kan påvirke vandforekomster

Bygherre oplyser, at projektets tiltag med lukning af grøfter vil betyde en langsommere afstrømning i vandsystemerne. Vandet fra skoven vil fortsat via grøfter afvande til omkringliggende arealer og til de målsatte vandforekomster, Pøle Å og Alsønderup Engso.

Bygherre fremhæver, at anlægsarbejdet vil foregå i et skovområde, hvor der ikke tidligere har været landbrugsaktiviteter. Bygherre beskriver, at der med de planlagte tiltag vil ske et større oplag af vand på terrænet og som følge heraf vil tiltagene skabe en mindre forsinkelse af overfladevandets udledning til omkringliggende arealer samt at der vil ske en større fordampning og nedsivning til grundvandet. I alle indsatsområder ændres ikke på de eksisterende forhold nærmest skovkanten. Fra indsatsområderne til de målsatte vandforekomster er der minimum en afstand på 100 meter. I forhold til vandføringen, som ved eksisterende forhold er lav, og afstanden til de målsatte vandforekomster, vurderes påvirkningerne at være uvæsentlige.

³<https://www.hillerod.dk/media/z3sno34a/forskrift-for-visse-milj%C3%B8forhold-ved-midlertidige-bygge-og-anl%C3%A6gsarbejder-version-april-2024.pdf>

⁴ BEK nr. 797 af 13/06/2023 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Ikke alle anlægsaktiviteter kan medføre påvirkninger på alle vandforekomster. De potentielle påvirkninger, der er relevante for vurderingen af den enkelte vandforekomst, inddrages i relevante afsnit. De potentielle påvirkninger er mobilisering eller ophobning af miljøfarlige forurenende stoffer – MFS (herunder pesticider), påvirkning med næringsstoffer samt øget sedimenttransport.

6.2 Grundvandsforekomster

Grundvandsmagasinerne opdeles i tre typer; terrænnære, regionale og dybe. Alle grundvandsforekomster er målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Projektområdet krydser fire grundvandsforekomster. Grundvandsforekomsternes ID og aktuelle tilstande i gældende vandplaner 2021-2027 samt tilstanden i genbesøget af vandplanerne 2024 fremgår af Tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over de grundvandsforekomster, som projektområdet krydser, og deres aktuelle tilstande i gældende vandplaner 2021-2027 samt tilstanden i genbesøg af vandplanerne 2024.

Navn (ID)	Kvantitativ tilstand (aktuel)	Kemisk tilstand (aktuel)	Årsag til manglende målopfyldelse (aktuel)	Kvantitativ tilstand (genbesøg)	Kemisk tilstand (genbesøg)	Årsag til manglende målopfyldelse (genbesøg)
Dyb, DK202_dkms_3601_kalk	Ringe	Ringe	Nikkel, Nitrat og Pesticider	Ringe	Ringe	Påvirkning af drikkevand pga. nitrat, nikkel og pesticider
Dyb, DK203_dkms_3663_ks	God	Ringe	Pesticider	God	Ringe	Påvirkning af drikkevand pga. pesticider
Regionalt, DK202_dkms_3643_ks	God	Ringe	Pesticider	God	Ringe	Påvirkning af drikkevand pga. pesticider
Terrænnært, DK202_dkms_3052_ks	God	God	-	God	Ringe	Pesticider

Der udføres arbejder inden for ovennævnte grundvandsforekomster. Bygherre vurderer, at grundvandsforekomsterne potentielt kan påvirkes som følge af ændrede afstrømningsforhold. Det vurderes, at de ændrede afstrømningsforhold vil øge nedsivningen til grundvandet. Den forlængede opholdstid kan lede til en kvantitativ forøgelse af den terrænnære grundvandsforekomst, da jorden vil være vandmættet i længere tid end under nuværende forhold, mens projektet ikke vil påvirke de øvrige grundvandsforekomster. De påvirkede arealer er små i forhold til skovens samlede areal, og effekten vurderes lille.

Den kemiske tilstand vil ikke blive væsentligt påvirket, da der ikke er udledt miljøfremmede farlige stoffer (MFS) eller kemiske stoffer i projektområdet. Bygherre oplyser, at da områderne, der gøres mere vandlidende, allerede er vandlidende samt i eksisterende skov, og dermed ikke på tidligere landbrugsarealer, forventes projektet ikke at medføre risiko for en mobilisering af eventuelle pesticidrester eller øvrige MFS, som er årsag til manglende målopfyldelse for flere af grundvandsforekomsterne. Der udledes desuden ikke nitrat eller nikkel i forbindelse med projektet, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

De mere våde forhold kan medføre en øget denitrifikation, og dermed mindre nedsivning af kvælstof til grundvandet, hvorved projektet vurderes at have en positiv påvirkning på grundvandets kemiske tilstand.

Der er ikke behov for grundvandssænkninger i forbindelse med projektets anlægsfase. I projektets driftsfase vil der ikke ske en ændring på tilstrømningen til grundvand, men eftersom der foretages lukning af grøfter og dermed et længere ophold af vand på arealerne, vil der kunne ske en yderligere ned-sivning til det terrænnære grundvand.

Bygherre oplyser desuden, at anlægsarbejdet med gravemaskiner ikke giver anledning til forurening. Bygherre anvender autoriseret udstyr, som ikke giver anledning til udledning m.m.

Det er bygherres vurdering, at projektets gennemførelse hverken i anlægs- eller driftsfasen vil påvirke tilstanden af grundvandsforekomster væsentligt. De planlagte tiltag vurderes derimod at medføre en gavnlig effekt omend i begrænset omfang.

6.2.1 SGAVs vurdering af påvirkning på grundvandsforekomster

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke medfører risiko for at forringe eksisterende grundvandstilstande, idet projektet grundet sin karakter ikke udleder MFS, som kan nedsive lokalt til det grundvandsmagasin det tilhører, hvorfor grundvandsforekomsternes samlede kvantitative tilstand ikke forringes. Det vurderes yderligere, at projektet ikke vil mobilisere MFS eller næringsstoffer. Med baggrund i ovenstående er det SGAVs vurdering, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindrer målopfyldelse for de målsatte grundvandsforekomster jf. lov om vandplanlægning⁵, hverken i anlægs- eller driftsfase.

6.3 Målsatte vandløb

Den potentielle påvirkning af de målsatte vandløb afhænger af, om vandløbet berøres direkte eller indirekte. Projektet har indirekte hydrologisk forbindelse til et målsat vandløb, der har hydrologisk forbindelse til en målsat sø.

6.3.1 Indirekte berørte målsatte vandløb

Der er ingen målsatte vandløb inden for projektområdet. Projektet har indirekte hydrologisk forbindelse til det målsatte vandløb Pøle Å, B2, som er omfattet af gældende vandområdeplaner og dermed målsat til at have god økologisk og god kemisk tilstand. Vandløbets ID, de aktuelle tilstande i gældende vandplaner samt tilstanden i genbesøget af vandplanerne 2024 fremgår af Tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over målsatte vandløb, som krydses, med angivelse af vandområdets ID og kvalitetselementernes aktuelle tilstand i gældende vandområdeplaner (2021-2027) og tilstanden i genbesøget af vandplanerne 2024 for det enkelte vandløb. NSS står for nationalt specifikke stoffer.

Navn (vandområde ID)	Planter	Bentiske alger	Smådyr	Fisk	NSS	Samlet tilstand	Kemisk tilstand	Årsag til manglende målopfyldelse
Pøle Å, B2 (DK ID 08621) – aktuel tilstand	Ukendt	Ukendt	Ringe	Ukendt	Ukendt	Ringe	Ukendt	-
Pøle Å, B2 (DK ID 08621) – tilstand i genbesøget	Ukendt	Ukendt	Ringe	Ukendt	Ikke-god	Ringe	God	Påvirkning af drikkevand pga. pesticider

⁵ LBK nr. 126 af 26/01/2017 vedr. bekendtgørelse af lov om vandplanlægning.

Pøle Å, B2 er beliggende ca. 255 meter nordvest for projektets nærmeste indsatsområde (H5 – se Figur 1). Projektområdet grænser op til det målsatte vandløb på en strækning af ca. 174 meter, men der vil ikke være aktiviteter eller anlægsarbejder nærmere end 255 meter fra det målsatte vandløb. Den aktuelle økologiske tilstand i de gældende vandplaner såvel som tilstanden ved genbesøget af vandplanerne er ringe, grundet påvirkning af drikkevand pga. pesticider. Den aktuelle kemiske tilstand er ukendt. I genbesøget af vandplanerne er den kemiske tilstand god. Pøle Å, B2 påvirkes indirekte ved, at der sker grøftelukninger i oplandet.

Projektets hydrologitiltag vurderes at medføre en mindsket udledning af overfladevand til Pøle Å, B2 samt en langsommere afstrømning af overfladevand. Da der ved etablering af slutpropper anlægges overløbsrør og da øvrige grøfter i skoven ikke lukkes, vil vand fra skoven fortsat løbe videre til det målsatte vandløb. Da der vil være en langsommere afstrømning, forventes der at ske en større nedsivning inden for indsatsområderne. Dette vil betyde, at der vil ske en ændring i mængden af vand, der løber fra arealet. Bygherre vurderer, at der er tale om en mindre mængde, som ikke vurderes at være væsentlig.

Vandets kemiske tilstand, herunder indholdet af kvælstof, fosfor, ilt og nationalt specifikke stoffer, samt vandets klarhed kan i anlægsfasen potentielt påvirkes af indholdet i den jord, der bruges til arbejdet. Da der tale om små grøfter med lav vandføring, som lukkes med jord fra natur- og skovarealer, som hverken gødes eller sprøjtes, vil jordens indhold af næringsstoffer være lavt og påvirkningen uvæsentlig. Den øgede vandstand i indsatsområderne og længere opholdstid i oplandet, herunder tidvis oversvømmelse af natur- og skovarealer, kan medføre et øget potentiale for denitrifikation og dermed en reduktion i tilførslen af kvælstof til det målsatte vandløb. Bygherre oplyser desuden, at der i driftsfasen ikke er planlagt aktive tiltag.

SGAV vurderer, at når anlægsaktiviteterne sker i et område, der er vandlidende samt sker på et areal, hvor der ikke tidligere har været landsbrugsaktiviteter, vil der ikke ske en frigivelse af næringsstoffer eller MFS fra projektområdet til det målsatte vandløb.

Bygherre oplyser, at smådyr og fisk, som er tilstandsvurderet ringe/ukendt i vandløbet, potentielt kan påvirkes af tilførsel af sediment og næringsstoffer, som hvirvles op ved jordarbejdet i forbindelse med tiltagene (grøftelukningen). Dette gælder ligeledes for vandplanter og alger. Grundet afstanden fra tiltagene til Pøle Å, B2 (på minimum 255 meter) samt den nedsatte vandføring efter tilkastningen af grøfterne, vil evt. finpartikulært materiale, der hvirvles op fra bunden eller frigives fra den tilførte jord, hurtigt bundfældes, inden vandet når det målsatte vandløb. Bygherre vurderer, at vandets længere opholdstid i skoven er positiv for de nedstrøms beliggende overfladevand, da tilstrømningen bliver mere jævn over året. Det betyder også, at materialetilførsel og tilførsel af organisk stof til det målsatte vandløb ved eksempelvis ekstremnedbørssituationer reduceres.

SGAV vurderer, at der hverken i anlægs- eller driftsfasen vil ske en væsentlig påvirkning af målsatte vandløb, da projektet, grundet dets karakter, ikke vil have emissioner, udledninger eller øvrige påvirkninger på nærmeste målsatte vandløb. SGAV vurderer, at projektet ikke vil medføre en ændring i tilstandsklassen for vandløbets kvalitetselementer eller hindre målopfyldelse herfor.

6.4 Målsatte søer

Der er ingen målsatte søer inden for projektområdet. Projektet afvander til den målsatte sø, Alsønderup Engsø. Der er direkte hydrologisk forbindelse mellem Alsønderup Engsø og Pøle Å, der har direkte hydrologisk forbindelse til den målsatte sø, Arresø.

Tabel 4. Oversigt over målsatte søer med indirekte hydrologisk forbindelse til projektområdet med angivelse af vandområdets ID og kvalitetselementernes aktuelle tilstand i gældende vandområdeplaner 2021-2027 samt tilstanden i genbesøget af vandplanerne 2024 for den enkelte sø. NSS står for nationalt specifikke stoffer.

Navn (vandområde ID)	Planter	Bentiske alger	Smådyr	Fisk	NSS	Samlet tilstand	Kemisk tilstand	Årsag til manglende målopfyldelse
Alsønderup Engsø (DK ID 683) – aktuel tilstand	Ringe	Dårlig	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Dårlig	Ukendt	-
Alsønderup Engsø (DK ID 683) – tilstand genbesøg	Ringe	Dårlig	Ukendt	Ukendt	Ikke-god	Dårlig	Ukendt	-
Arresø (DK ID 684) – aktuel tilstand	Ukendt	Dårlig	Moderat	Dårlig	Ikke-god	Dårlig	Ikke-god	Miljøkvalitetskravet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer.
Arresø (DK ID 684) – tilstand genbesøg	Ukendt	Dårlig	Moderat	Dårlig	Ikke-god	Dårlig	Ikke-god	Miljøkvalitetskravet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer.

Nærmeste målsatte sø, Alsønderup Engsø, er beliggende ca. 50 m nord for projektområdet og ca. 380 meter nord for nærmeste indsatsområde (H2 – se Figur 1). Der vil ikke være anlægsarbejder nærmere end ca. 380 meter fra den målsatte sø. Arresø er beliggende ca. 720 meter vest for projektområdet. Nærmeste indsatsområde (H5) ligger i en afstand af ca. 1,2 km fra Arresø. Alsønderup Engsø har et miljømål om dårlig økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Søen er anlagt for at mindske næringsstof transporten til den nedstrøms beliggende Arresø. Det sikres, at der opnås den bedst mulige økologiske og kemiske tilstand i betragtning af de indvirkninger, der ikke med rimelighed kan undgås på grund af søens formål jf. vandplandata.dk. Den samlede økologiske tilstand for Alsønderup Engsø er (både aktuelt og ved genbesøget) dårlig, mens den kemiske tilstand er ukendt. Arresø har et miljømål om god økologisk og kemisk tilstand. Den samlede økologiske dårlige tilstand i Arresø (både aktuelt og ved genbesøget) skyldes, at miljøkvalitetskravet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke, miljøfarlige forurenende stoffer; mens den kemiske tilstand er ikke-god.

Bygherre vurderer, at smådyr og fisk, som er tilstandsvurderet hhv. moderat/dårlig/ukendt i de to søer, potentielt kan påvirkes af tilførsel af sediment og næringsstoffer, som hvirvles op ved jordarbejdet i forbindelse med tiltagene (grøftelukning). Dette gælder ligeledes for vandplanter og alger. Grundet afstanden fra tiltagene til Alsønderup Engsø, samt den nedsatte vandføring efter tilkastningen af grøfterne, vil evt. finpartikulært materiale, der hvirvles op fra bunden eller frigives fra den tilførte jord, hurtigt bundfældes. Påvirkningen af de samme organismegrupper i Arresø, der ligger nedstrøms, vil være endnu mindre grundet afstanden.

Bygherre beskriver, at tiltagene vil betyde en langsommere afstrømning af overfladevand. Da der ved etablering af slutpropper anlægges overløbsrør og da øvrige grøfter i skoven ikke lukkes vil vand fra skoven fortsat løbe videre til det målsatte vandløb og de to målsatte søer. Da der vil være en langsommere afstrømning, forventes der at ske en større nedsivning inden for indsatsområderne. Dette vil betyde, at der vil ske en ændring i mængden af vand, der løber fra arealet. Der er dog tale om en mindre mængde, som ikke vurderes at være væsentlig. Projekttiltagene sker i eksisterende skov på områder, der allerede er vandlidende. Der har ikke tidligere været landbrugsaktiviteter på arealerne.

Bygherre beskriver yderligere, at vandets kemiske tilstand, herunder indholdet af kvælstof, fosfor, ilt og nationalt specifikke stoffer, samt vandets klarhed i søen, kan i anlægsfasen potentielt påvirkes af indholdet i den jord, der bruges til arbejdet. Da der er tale om små grøfter med lav vandføring, som lukkes med jord fra natur- og skovarealer, som hverken gødes eller sprøjtes, vil jordens indhold af næringsstoffer være lavt og påvirkningen være lille. Den øgede vandstand og længere opholdstid i oplandet, herunder tidvis oversvømmelse af natur- og skovarealer, kan medføre et øget potentiel for denitrifikation og dermed en reduktion i tilførslen af kvælstof til søerne. Bygherre oplyser desuden, at der i driftsfasen ikke er planlagt aktive tiltag.

SGAV vurderer, at når anlægsaktiviteterne sker i områder, der er vandlidende samt sker på arealer, hvor der ikke tidligere har været landbrugsaktiviteter, vil der ikke ske en frigivelse af fosfor eller MFS fra projektområdet til de målsatte søer. SGAV vurderer på baggrund af anlægsarbejdets karakter, herunder at projektet ikke medfører udledninger eller emissioner af MFS samt afstanden til overfladevandet, at projektet ikke påvirker Alsønderup Engsø eller Arresø og hverken forringer den aktuelle tilstand eller hindrer opfyldelse af fastlagte miljømål herfor.

6.5 Målsatte kystvande

Nejede Vesterskov afvander mod vest via Pøle Å til Arresø, der afvander til Roskilde Fjord. Nærmeste målsatte kystvand er Roskilde Fjord, ydre, som er beliggende ca. 11 km mod sydvest. Der vurderes ikke at være en væsentlig påvirkning fra projektet. SGAV vurderer, at projektet ikke ændrer på tilstanden eller strider imod vandplanlægningen for Roskilde Fjord, ydre, da projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen anvender eller udleder forurenende stoffer, som kan medvirke til forringelse af vandområdets tilstand. Der er ikke direkte hydrologisk forbindelse til denne eller andre målsatte kystvande. Derudover vil projektet, grundet dets karakter, ikke have emissioner, udledninger eller øvrige påvirkninger på kystvande. Projektaktiviteterne vil ikke medføre ændringer i tilstandsklassen for målsatte kystvandes kvalitetslementer.

6.6 Samlet vurdering

SGAV vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre påvirkninger, der kan forringe den aktuelle tilstand eller forhindre målopfyldelse for de berørte målsatte vandforekomster, jf. lov om vandplanlægning.

7 Havstrategi

Projektet har ikke nogen påvirkning på kystvande og projektet medfører ikke udledning af miljøfremmede, forurenende stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen. Grundet projektets beliggenhed, omfang og karakter vurderes det, at projektet ikke er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har væsentlig påvirkning for nogle af strategiens deskriptorer.

8 Beskyttet natur og beskyttede arter

8.1 Væsentlighedsvurdering af Natura 2000

Natura 2000-områder er betegnelsen for et sammenhængende netværk af beskyttede naturområder i EU, udpeget på grundlag af bestemmelser i de to EU-direktiver: fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Områderne er udpeget til at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Projektområdet er beliggende inden for Natura 2000-område nr. 134 - Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose. N134 indeholder habitatområde H118 og fuglebeskyttelsesområde F106. Alle habitatområder har

til formål at beskytte og genoprette en gunstig bevaringsstatus for bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, mens fuglebeskyttelsesområderne har til formål at beskytte bestemte fuglearter, der eksempelvis er følsomme over for ændringer af levesteder.

Natura 2000-område N134 er specielt udpeget for at beskytte Danmarks største sø, Arresø og de store sønære moseområder, Ellemose og Lille Lyngby Mose, samt skovene Arresødal Skov, Vinderød Skov, Auderød Skov og Sonnerup Skov. Området karakteriseres ved, at der langs søbredden findes store rørskove, hvor rørhøg og rørdrum yngler. Isfugl yngler og søger føde i vandløb i bl.a. Ellemosen og om vinteren raster stor skallesluger i Arresø. I Nejede Vesterskov yngler havørn.

Det nærmeste Natura 2000-område nr. 133 "Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snevret Skov" uden for projektområdet ligger i en afstand på 2 km mod øst. Der er ikke hydrologisk kontakt til dette Natura 2000-område.

8.1.1 Påvirkninger på udpegningsgrundlaget for H118

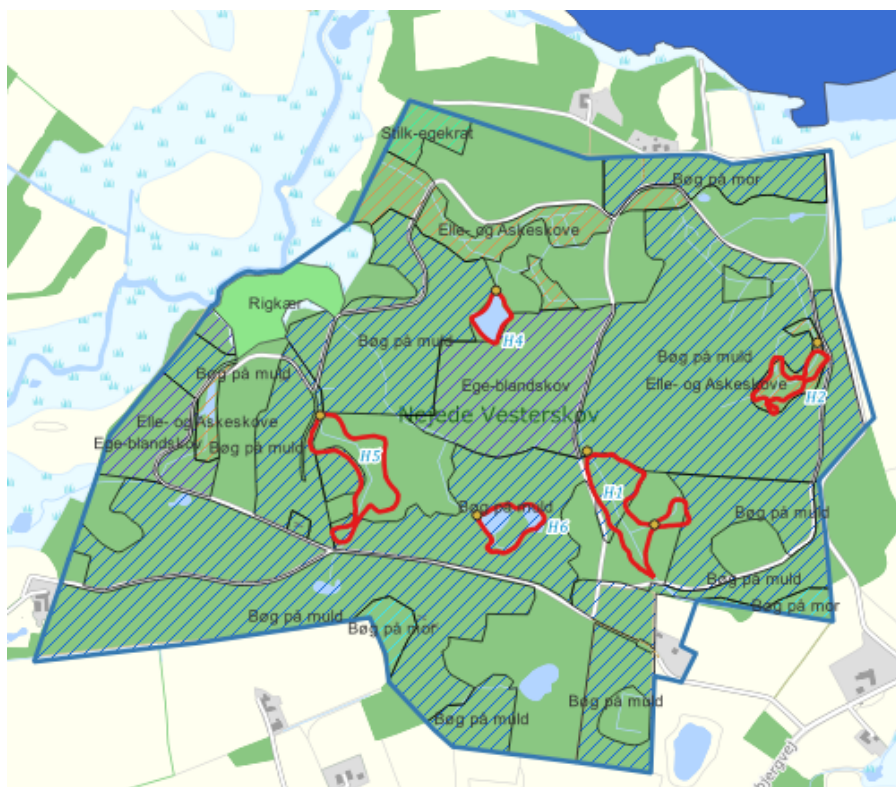
Det nærmeste habitatområde, H118 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose, er beliggende inden for projektområdet. For hvert habitatområde gælder et udpegningsgrundlag, som rummer væsentlige forekomster af arter og naturtyper, der er omfattet af naturdirektiverne. Udpegningsgrundlaget for habitatområde H118 omfatter 16 naturtyper og 4 arter (se Tabel 5).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 118		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Stor kæguldsmed (1042)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
Arter:		
Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.		
Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Brunvandet sø (3160) er ikke tilstede i habitatområde H118. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.		

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget med naturtyper og arter for habitatområde H118. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter i habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret art.

8.1.1.1 Påvirkninger på habitatnaturtyper

Inden for projektområdet findes forekomster af skovhabitatnaturtyperne bøg på muld (9130), bøg på mor (9110), elle- og askeskov* (91E0), ege-blandskov (9160), stilkeke-krat (9190) og af lysåben habitatnatur findes rigkær (7230) på udpegningsgrundlaget (se Figur 2).

Figur 2. Kortlagte habitatnaturtyper i Nejedø Vesterskov (blå skraveret) og indsatsområderne (rød afgrænsning med nummerering) fra bygherres projektbeskrivelse.

H1, H5 og H6 ligger delvist inden for et område kortlagt som bøg på muld. H2 ligger overvejende inden for et område kortlagt som elle- og askeskov og overlapper kun marginalt med et område kortlagt som bøg på muld. H4 overlapper marginalt med bøg på muld og ege-blåndskov. Nedstrøms H1, H5 og H6 ligger et område kortlagt som rigkær. Skovhabitatnaturtyperne stilk-egekrat og bøg på mor er kortlagt uden for indsatsområderne.

Anlægsarbejdet vil i H1, H2, H4, H5 og H6 være lukninger af grøfter på strækninger af 2-3 meter, som kaldes slutpropper. Projekttiltagene er engangstiltag og udføres i perioden fra august til oktober 2025.

I driftsfasen medfører projektet påvirkninger som følge af ændrede hydrologiske forhold, der kan påvirke udpegningsgrundlaget på et begrænset areal af forekomsterne. På kort sigt fremmes skovnaturtype karakteristiske strukturer som dødt ved, og der skabes variation i kronedækket. På længere sigt ændres konkurrenceforholdene til gavn for øget diversitet. Påvirkningerne vurderes at være varige og positive for elle- og askeskov og bøg på muld.

Bøg på muld (9130)

Tiltagene i indsatsområderne H1, H2, H4, H5 og H6 overlapper med forekomster af bøg på muld. H2 og H4 overlapper kun marginalt med bøg på muld. Bygherre oplyser, at der påvirkes i alt et areal på 1,64 ha med habitattypen bøg på muld. Tiltagenes formål er at genetablere naturlige hydrologiske forhold i området. Hydrologitiltagene vil således medføre direkte påvirkning inden for den kortlagte naturtype i H1, H5 og H6 i anlægsfasen, hvor der vil ske jordarbejde på strækninger over 2-3 meter med lange solide jordpropper og overløbsrør. I H2 og H4 sker anlægsarbejdet med slutpropper uden for kortlagt bøg på muld. Påvirkningen er begrænset og koncentreret omkring de kunstige grøfter. Bygherre beskriver, at der er tale om en meget lokal og midlertidig forstyrrelse fra maskinerne på få timer til dage, og vegetationen vil genetablere sig naturligt i løbet af næste vækstsæson efter evt. slid.

I driftsfasen, vurderer bygherre, at tiltagene vil medføre en øget variation i jordbundens fugtighed på flere steder inden for naturtypens udbredelse. Dette kan på kort sigt påvirke strukturindekset for habitatnaturtypen positivt, idet nogle af træerne kan gå ud eller blive svækket og dermed skabe naturlige lysninger, hvor træerne vælter, og en mere artsrig skovbundsvegetation kan vokse frem, samt øget indhold af dødt ved. Bygherre beskriver, at dødt ved findes i mindre omfang på nuværende tidspunkt, jf. den seneste kortlægning ([Link](#)). Mængden af lys og dødt ved kan skabe levesteder for flere af naturtypens karakteristiske plantearter og skabe levesteder for insekter og fuglearter. På længere sigt kan de vådere jordbundsforhold være en mere udpræget artsfordelende faktor for bl.a. træer, hvor andre arter kan få en konkurrencefordel i forhold til bøg og dermed bidrage til en højere diversitet lokalt. Der vil ingen efterfølgende drift være, men en påvirkning i form af øget tilbageholdelse af vand i projektområdet.

Bygherre oplyser, at for skovnaturtyper, som er uden tilstandsvurderingssystem, er målet jf. Natura 2000-planen at bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau ved at det samlede areal ikke må være faldende, at andelen af store træer og dødt ved skal være stabil eller stigende samt at skovnaturtyper sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. Her kan være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster ift. træartsfordelingen, der over tid bidrager til sikring af skovnaturtypen. Den gældende Natura 2000-plejeplan medvirker til opfyldelse af ovenstående mål. Den omfatter målsætninger om sikring af skovnaturtypen, naturlig dynamik, variation samt sikring og forbedring af hydrologi/vandkvalitet.

Bygherre oplyser desuden, at der jf. den tekniske anvisning for habitatnaturtypen, bøg på muld (9130), kan forekomme større eller mindre indblanding eller underskov af andre træarter, f.eks. ask, ær, avnbøg, elm, stilkeg eller vintereg. I forbindelse med den planlagte retablering af hydrologi vil ask kunne indfinde sig på de fugtigste dele af arealet, mens stilkeg vil kunne gro på de mindre fugtige randarealer. Således er det bygherres vurdering, at den planlagte retablering af hydrologi ikke vil udgøre en risiko for reduktion af habitatnaturtypen bøg på muld. De anvendte indsatser i nærværende projekt er urørt skov med naturgenopretningsaktiviteter, ophør med vedligeholdelse af afvanding samt anden indsats mht. forbedring af hydrologi/vandkvalitet, herunder aktiv lukning af dræn og grøfter. Bygherre vurderer, at de planlagte aktiviteter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtypen bøg på muld (9130). Det skyldes dels, at der med de planlagte aktiviteter kun vil ske påvirkning af enkelttræer og/eller påvirkning af et mindre delareal ud af det samlede areal med naturtypen bøg på muld. Bygherre vurderer ydermere, at enkelte træer vil svækkes eller gå ud, hvilket vil bidrage positivt til naturtypens strukturindeks. Der er således ikke tale om, at naturtypen forringes eller mindskes og samlet set vurderes det af bygherre, at tiltaget understøtter bevaringsmålsætningerne for naturtypen. Slutteligt vurderes det, at de planlagte naturgenopretningsaktiviteter i urørt skov på sigt vil give mulighed for, at arealet med naturtypen bøg på muld (9130) øges.

Bygherre vurderer således, at genskabelsen af naturlig hydrologi ikke er i strid med bevaringsmålsætningerne eller vil have en væsentlig påvirkning på habitatnaturtypen bøg på muld. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Elle- og askeskov* (91E0)

I alt er der kortlagt ca. 5 ha af den prioriterede naturtype inden for projektområdet. Tiltaget ved H2 overlapper med en forekomst af elle- og askeskov på ca. 0,5 ha (jf. Tabel 1). Ved seneste kortlægning ([Link](#)) blev der konstateret et kronedække på 75-90 % samt at 30-75 % var sump og/eller mose. Ligeledes angives tilstedeværelsen af douglasgran som invasiv på 1-10 % af arealet. Tiltagets formål er at genetablere de hydrologiske forhold i området. Naturtypen forekommer normalt på fugtig til våd bund og i nogle tilfælde med åbent vandspejl, hvor vandstanden har stor betydning for naturtypens tilstand. Elle-træerne har en naturlig fordel på de helt våde arealer, da de tåler at stå med rødderne under vand i lange perioder, hvilket fordrer arten i konkurrencen med skyggetræarter som bøg.

I anlægsfasen vil der ske jordarbejde lokalt ved grøften inden for den kortlagte naturtype, i alt 2-3 meter med en solid jordprop og et overløbsrør. Bygherre vurderer, at påvirkningen er begrænset og koncentreret omkring den kunstigt anlagte grøft. Der er tale om en meget lokal og midlertidig forstyrrelse på få timer til dage, og vegetationen vil genetablere sig naturligt i løbet af en vækstsæson efter evt. slid.

På længere sigt vil genskabelse af naturlig hydrologi ved H2, som påvirker 0,5 ha af naturtypen, medføre etablering af et mere permanent fugtigt og vådt område. Da naturtypen forekommer på gradienten fra fugtigt til meget vådt med konstant vandmættet jord og i nogle tilfælde med åbent vandspejl, vil en øget fugtighed ikke forringe området for naturtypen, men betyde forbedrede forhold for naturtypen elle- og askeskov. Det forventes, at andelen af douglasgran vil blive reduceret i området grundet de ændrede hydrologiske forhold. Det vurderes, at genskabelse af naturlig hydrologi vil medføre øget variation i jordbundens fugtighed, hvorved naturtypen potentielt vil få mulighed for at udvikle sig i nye områder.

Bygherre vurderer på denne baggrund, at genskabelsen af naturlig hydrologi ikke er i strid med bevaringsmålsætningerne eller vil have en væsentlig påvirkning på habitatnaturtypen elle- og askeskov. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Ege-blandskov (9160)

Bygherre oplyser, at tiltagene i H4 overlapper marginalt med en forekomst af ege-blandskov og påvirker et areal på 41 m². Forekomsten er registreret med et højt kronedække på 90-100 %, 0-1 % lysninger, 0-20 % underskov og 0-5 % sump og/eller mose ([Link](#)). Afvandingen af arealet er angivet til at ske ved fungerende, gamle grøfter. Tiltagenes formål er at genetablere naturlige hydrologiske forhold.

Bygherre beskriver, at forekomsten af habitatnatur ikke vil blive påvirket i anlægsfasen, da gravearbejdet sker uden for naturtypen. Bygherre vurderer, at vandstanden på længere sigt vil stige og potentielt kan påvirke mindre dele af forekomsten. Hydrologiprojektet vil i driftsfasen bevirke, at enkelte træer kan svækkes og dø. Dermed skabes der lysninger og mere dødt ved i skoven. Genopretning af naturlig hydrologi kan være til gavn for egen i konkurrenceforholdet med bøgen, der ikke trives under lige så våde forhold som eg. Således kan øget variation i jordbundens fugtighed potentielt også påvirke strukturdækket for habitatnaturtypen positivt, idet nogle af skyggetræerne i området kan gå ud eller blive svækket. Det kan bidrage til at skabe mere dødt ved og mere lys i områderne og dermed skabe levesteder for flere af naturtypens karakteristiske plantearter og i øvrigt skabe levesteder for insekter og fuglearter.

Bygherre vurderer på denne baggrund, at genskabelsen af naturlig hydrologi ikke er i strid med bevaringsmålsætningerne eller vil have en væsentlig påvirkning på habitatnaturtypen ege-blandskov. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Rigkær (7230)

Tiltagene i projektområdet overlapper ikke med forekomsten af habitatnaturtypen, rigkær, som er registreret nedstrøms for H1, H5 og H6. Det er bygherres vurdering, at genopretningen af naturlig hydrologi inden for projektområdet kan have en positiv påvirkning på den grundvandsafhængige naturtype, rigkær, da vand under naturlige hydrologiske forhold typisk vil bevæge sig langsommere gennem jord og tørv under iltfrie forhold, hvorved en større del af kvælstofpuljen vil blive omsat af denitrificerende bakterier undervejs.

Anlægsarbejdet sker med en lokal og midlertidig påvirkning uden for områder kortlagt som rigkær. Som beskrevet i afsnit 6 vurderer bygherre, at tiltagene vil betyde en langsommere afstrømning af overfladevand. Da der ved etablering af slutpropper anlægges overløbsrør og da øvrige grøfter i skoven ikke lukkes, vil vand fra skoven fortsat løbe videre nedstrøms hhv. til det kortlagte rigkær samt til det målsatte vandløb. Da der vil være en langsommere afstrømning, forventes der at ske en større nedsivning inden for indsatsområderne. Dette vil betyde, at der vil ske en ændring i mængden af vand, der løber fra indsatsområderne. Der er dog tale om en mindre mængde, som ikke vurderes at være væsentlig.

Bygherre vurderer på denne baggrund, at genskabelsen af naturlig hydrologi ikke er i strid med bevaringsmålsætningerne eller vil have en væsentlig påvirkning på habitatnaturtypen rigkær. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Stilke-krat (9190) og bøg på mor (9110)

Begge naturtyper findes inden for projektområdet, men tiltagene og områder som påvirkes heraf overlapper ikke med forekomster af naturtyperne i hverken anlægs- eller driftsfasen. Bygherre vurderer derfor, at tiltagene ikke påvirker kortlagte forekomster af naturtyperne stilke-krat og bøg på mor. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

8.1.1.2 Påvirkninger på habitatarter

Arterne stor kærguldsmed (1042), skæv vindelsnegl (1014), sumpvindelsnegl (1016) og stor vandsalamander (1166) er på udpegningsgrundlaget for H118. Stor vandsalamander samt sumpvindelsnegl vurderes at forekomme inden for projektområdet.

Stor kærguldsmed (1042)

Bygherre beskriver, at der er ingen kendte forekomster af stor kærguldsmed i projektområdet. Nærmeste fund af arten er ca. 5 km øst for projektområdet jf. Arter.dk. Bygherre oplyser, at stor kærguldsmed lever i mindre næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk. Arten foretrækker beskyttede lokaliteter med både sol og læ og derudover en kraftig undervandsvegetation. De nuværende forhold ikke vurderes at være egnede levesteder for arten.

Bygherre vurderer, at oversvømmede områder, som følge af indsatserne, kan udvikle sig til vigtige levesteder for mange arter af guldsmede, herunder stor kærguldsmed, der gerne benytter planterige, lavvandede områder, hvor solen kan opvarme vandet. Genskabelse af naturlig hydrologi i Nejede Vesterskov vurderes således at medføre forbedrede forhold sammenlignet med de eksisterende, da der skabes flere potentielle levesteder i området.

Arten vurderes ikke at være sårbar over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med etablering af naturlig hydrologi. Da de nuværende forhold ikke er eksisterende eller vurderes at være egnede levesteder for arten samt grundet afstanden til nærmeste fund, vurderer bygherre, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af arten. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Skæv vindelsnegl (1014)

Bygherre beskriver, at der er ingen kendte forekomster af skæv vindelsnegl i projektområdet. Nærmeste fund af arten er ca. 2,4 km sydvest for projektområdet jf. Arter.dk. Arten forekommer desuden i Ll. Lyngby Mose, som i fugleflugtslinje ligger ca. 3 km fra indsatsområde H5.

Bygherre oplyser, at artens primære levesteder vurderes at være lysåbne fugtige enge, rigkær og overdrev. Arten er desuden knyttet til både tørre og fugtige arealer. De planlagte hydrologiprojekter berører arealer med habitatnaturtyperne elle- og askeskov, bøg på muld og ege-blandskov. Bygherre vurderer, at disse udgør potentielle levesteder for arten, idet skæv vindelsnegl foretrækker fugtige lysåbne områder. Genskabelse af naturlig hydrologi vurderes samlet set at udgøre en positiv påvirkning af arten. Bygherre oplyser desuden, at arten har en meget ringe spredningsevne.

På baggrund af ovenstående i kombination med, at artens foretrukne levesteder er fugtige enge, rigkær og overdrev er det således bygherres vurdering, at der ikke kan ske spredning af skæv vindelsnegl fra nærmeste kendte lokalitet til projektområdet, grundet artens ringe spredningsevne. Samlet set vurderes der derfor, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af skæv vindelsnegl. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Sumpvindelsnegl (1016)

Ifølge Arter.dk er der registreret sumpvindelsnegl i den nordlige del af projektområdet, inden for habitatnaturtypen rigkær. Nærmeste fund (foretaget af Miljøstyrelsen i hhv. 2020 og 2023) af arten er ca. 200 meter nord for indsatsområde H5 og ca. 250 meter nordvest for H4 jf. Arter.dk.

Sumpvindelsnegl er jf. Arter.dk en landsnegl, der lever på våde lokaliteter, hvor vandstanden er lige omkring jordoverfladens niveau, og hvor der er bevoksninger af forskellige stararter, høj sødgræs eller grenet pindsvineknop. Sneglen lever typisk på ældre eller visne blade af disse arter. Bygherre oplyser, at artens typiske levesteder udgøres af fugtige enge, rigkær og starsumpe. Bygherre beskriver, at arten som udgangspunkt vil kunne gavnes af flere lysåbne områder med naturlig hydrologi, da dette kan skabe flere levesteder for arten. Effekten af hydrologiprojekterne vurderes at være begrænset til de områder, hvor tiltagene sker, så den positive påvirkning af hydrologiprojekterne vurderes at være lille. Arten vurderes ikke at være sårbar over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med anlægsarbejdet. Derudover har arten en ringe spredningsevne og bygherre vurderer derfor at det er usandsynligt, at der sker spredning fra nærmeste kendte lokalitet til projektområdet. Det vurderes derfor, at genskabelse af naturlig hydrologi vil have en positiv effekt på arten.

Da nærmeste fund af sumpvindelsnegl er registreret uden for projektets indsatsområder i habitatnaturtypen rigkær, der ikke vurderes væsentligt påvirket af projektet (se beskrivelse i afsnit 8.1.1.1) samt da arten ikke vurderes at være sårbar over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med etablering af naturlig hydrologi, vurderer bygherre, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af skæv vindelsnegl. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

Stor vandsalamander (1166)

Der er ikke kortlagt levesteder for stor vandsalamander inden for Nejede Vesterskov i forbindelse med den seneste Natura 2000-basisanalyse 2022-2027. Jævnfør Arter.dk er der registreret stor vandsalamander i den nordlige del af projektområdet den 23. april 2023. Fundet er registreret ca. 250 meter nordøst for indsatsområde H4, som er det delprojektområde, der ligger tættest på.

Bygherre oplyser, at projekttiltagene i de enkelte indsatsområder gennemføres i et kort tidsinterval (timer-dage) i sensommeren/efteråret 2026. Grøftelukningen og arbejdet knyttet hertil foregår meget lokalt omkring de grøfter, der lukkes. Bygherre vurderer, at indsatsområderne ikke udgør ynglelokaliteter

for stor vandsalamander, hvorfor der derfor ikke vil være fortsættelige individdrab under udvandringen fra vandhullerne i etableringsfasen.

Bygherre oplyser, at de foretrukne rasteområder for stor vandsalamander på land i skovområder jf. bilag IV-håndbogen er under stammer med råddent træ, sten, døde blade og i musehuller. Maskinkørsel foregår primært på faste kørespor, hvor rasteområdernes strukturer ikke er tilstede. Bygherre vurderer således, at der ikke er sammenfald mellem rasteområderne for stor vandsalamander og arealerne, hvor der kortvarigt arbejdes i forbindelse med grøftelukningerne. Derved vurderes stor vandsalamander ikke at være sårbar over for eller blive påvirket væsentligt af de kortvarige og midlertidige forstyrrelser, hverken på individniveau eller i forhold til artens yngle- og rasteområder.

Bygherre vurderer, at de samlede tiltag til forbedring af hydrologien i projektområdet vil medføre en gavnlig effekt for arten, idet der vil skabes flere våde lavninger, som kan føre til flere levesteder og bedre sprednings- og fourageringsmuligheder for arten. Anlægsarbejdet udføres i den tørreste periode på året og ved hjælp af maskiner med et lavt marktryk. Bygherre oplyser, at der er tale om en meget lokal og midlertidig forstyrrelse på ca. 1 uge, hvor gravearbejdet vil tage få timer ved de enkelte slutpropper, og vegetationen vil genetablere sig naturligt i løbet af næste vækstsæson efter evt. slid.

Da arten er nataktiv og anlægsarbejdet sker i dagtimerne, vurderes hverken fourageringen eller vandringen fra overvintringssted til vandhullet og retur at blive påvirket af kørsel og aktivitet i forbindelse med anlægsarbejdet. Der vil ingen efterfølgende drift være, men projektet vil medføre en påvirkning i form af øget tilbageholdelse af vand i projektområdet. Da anlægsarbejdet sker i dagtimerne, har en lokal og midlertidig karakter samt da indsatsområderne ikke vurderes at udgøre potentielle raste- eller yngleområder, vurderes projektet ikke at medføre en væsentlig påvirkning på arten. Genskabelse af naturlig hydrologi i projektområdet vurderes derimod at medføre forbedrede forhold sammenlignet med eksisterende. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

8.1.1.3 Samlet vurdering

Indsatserne vil potentielt være positive for arter, som yngler og fouragerer i og omkring vådområder. Det er derfor bygherres vurdering, at projektet ikke er i strid med de konkrete eller overordnede bevaringsmålsætninger og plejeplanen for Natura 2000-område N134, da der er tale om mindre, men positive påvirkninger og forbedringer, som understøtter bevaringsstatus for områdets udpegningsgrundlag.

Bygherre vurderer på baggrund af ovenstående, at der hverken i anlægs- eller driftsfasen vil være aktiviteter eller emissioner fra projektet, som kan påvirke habitatnaturtyperne eller arterne på udpegningsgrundlaget for H118. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

SGAV vurderer, at for arter omfattet af artfredningsbekendtgørelsen, vil projektet ikke medføre forsætlig indfangning eller drab af individer, ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen, forsætlig plukning, indsamling, afskæring, opgravning eller oprivning med rod eller ødelæggelse af plantearter.

8.1.2 Påvirkninger på udpegningsgrundlaget for F106

Fuglebeskyttelsesområde F106 Arresø ligger inden for projektområdet. Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F106 indeholder seks fugle (se Tabel 6).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 106		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (TY)
	Stor skallesluger (T)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Isfugl (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: Fiskeørn (T) og havørn (T) i fuglebeskyttelsesområde F106. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F106. Ynglefugle (Y) og trækfugle (T).

Der vil hverken i anlægs- eller driftsfasen være aktiviteter eller emissioner fra projektet, som kan påvirke arterne på udpegningsgrundlaget for F106.

Havørn

Der er senest i 2023 registreret et ynglepar af havørn i den centrale del af Nejede Vesterskov. Der er adskillige registreringer af arten (senest i 2025) inden for projektområdet jf. Arter.dk.

Bygherre oplyser, at redetræet, som er en ca. 70-årig grandis, findes mellem H5 og H6 på en mindre høj i terrænet og vurderes ikke påvirket af hydrologiprojekterne. Konkret betyder det, at reetableringen af hydrologi ikke vil medføre, at arealer omkring redetræet oversvømmes, og at der således ikke er risiko for, at hydrologiprojektet medfører svækkelse eller død af det aktuelle redetræ. Etableringen i indsatsområderne foregår i sensommeren/efteråret 2026, hvilket er uden for artens yngletid og det vurderes, at arten ikke påvirkes negativt i forbindelse med forstyrrelser i anlægsfasen.

Det vurderes, at der med de nærliggende søer og fladvandede vådområder er gode muligheder for fødesøgning i området og flere muligheder for egnede redetræer i området. Havørn fouragerer ved både større og mindre søer, og da sådanne ikke påvirkes ved genskabelse af naturlig hydrologi som følge af projektet, vurderes arten ikke at blive påvirket som følge heraf. Ændret hydrologi vil kunne påvirke enkelte, potentielle redetræer, men træerne vil dels reagere langsomt, og dels vil der stadig være mange alternative redetræer i området. De omkringstående bevoksninger af sitkagran og grandis ved havørnens nuværende redetræ bevares, og området omkring havørnens nuværende redetræ påvirkes ikke.

Bygherre beskriver, at hydrologiprojektet også vil medføre, at området samlet set vil blive mindre tilgængeligt, hvilket minimerer risikoen for menneskelige forstyrrelser. Samlet vurderes genskabelse af naturlig hydrologi således ikke at påvirke arten væsentligt.

Fiskeørn

Der findes for nuværende ikke ynglende fiskeørn i Nejede Vesterskov. Fiskeørn er kendt fra området, hvor den benytter de omkringliggende søer og vandløb (bl.a. Alsønderup Engsø, Pøle Å og Arresø) til fouragering.

Fiskeørn fouragerer ved både større og mindre søer, og da sådanne ikke påvirkes ved genskabelse af naturlig hydrologi som følge af projektet, vurderes arten ikke at blive påvirket væsentligt. Ændret hydrologi vil kunne påvirke enkelte, potentielle redetræer, der med tiden svækkes eller går ud, men træerne vil dels reagere langsomt, og dels vil der stadig være mange alternative redetræer i området. Samlet vurderes genskabelse af naturlig hydrologi således ikke at påvirke arten væsentligt.

Isfugl

I følge Arter.dk er der registreret isfugl (i 2012) i den nordlige del af projektområdet ca. 160 meter øst for indsatsområde H4 af ekstern kilde. Uden for projektområdet mod nord og vest findes adskillige registreringer ved Alsønderup Engsø, langs Pøle Å og ved udløbet fra Pøle Å til Arresø.

Isfugl yngler i skrænter eller brinker nær vådområder, evt. i rodskager fra væltede træer. Arten fouragerer fra udkiksposter ved søer og vandløb. Tiltagene indebærer ikke, at der ændres på eksisterende fourageringsmuligheder for isfugl og eventuelle væltede træer med rodskager i indsatsområderne ændres ikke.

Bygherre vurderer, at genskabelse af hydrologi potentielt vil kunne forbedre forholdene for isfugl lokalt i de områder, hvor der skabes våde områder med vandspejl, hvor isfuglen kan fouragere. Samlet vurderes genskabelse af naturlig hydrologi ikke at påvirke arten væsentligt.

Stor skallesluger

I følge Arter.dk er der registreret stor skallesluger i den nordlige del af projektområdet ca. 160 meter øst for indsatsområde H4 (senest i 2018 af ekstern kile). Uden for projektområdet mod nord og vest findes adskillige registreringer ved Alsønderup Engsø, langs Pøle Å og ved udløbet fra Pøle Å til Arresø.

Stor skallesluger yngler primært i gamle skove ved søer og vandløb med hule træer. Arten lever af fisk og fouragerer derfor i søer og vandløb. Det er bygherres vurdering, at tiltagene ikke ændrer på eksisterende fourageringsområder og vil over tid skabe potentielle yngleområder, idet det forventes, at flere træer langsomt vil gå ud og skabe mulige redetræer for arten. Genskabelse af hydrologi vil derfor potentielt forbedre forholdene for stor skallesluger lokalt i de områder, hvor der skabes vådere områder. Samlet vurderes genskabelse af naturlig hydrologi ikke at påvirke arten væsentligt.

Rørdrum

Der er ingen kendte forekomster af rørdrum i projektområdet. I følge Arter.dk er nærmeste registrering (af ekstern kilde i 2019) af arten ca. 280 meter nordvest for indsatsområde H5. Arten er desuden registreret ved Alsønderup Engsø, langs Pøle Å og ved udløbet fra Pøle Å til Arresø jf. Arter.dk. Yderligere findes der kortlagte levesteder for arten vest og sydvest for projektområdet ved søbredden til Arresø med en afstand på hhv. 2,6 km og 2 km fra projektområdet.

Rørdrum lever ved søer, moser og lavvandede områder, hvor den yngler i rørskove. Arten lever primært af fisk og padden og jager i rørskoven og langs med søbredder. Bygherre vurderer, at tiltagene ikke ændrer på de eksisterende fouragerings- og ynglemuligheder uden for projektområdet. Arten vurderes ikke at være sårbar over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med gennemførelse af hydrologiprojekterne. Samlet vurderes genskabelse af naturlig hydrologi således ikke at påvirke arten væsentligt.

Rørhøg

I følge Arter.dk er der registreret rørhøg (senest i 2021 af ekstern kilde) i den nordlige del af projektområdet ca. 160 meter øst for indsatsområde H4. Uden for projektområdet mod nord og vest findes adskillige registreringer ved Alsønderup Engsø, langs Pøle Å og ved udløbet fra Pøle Å til Arresø. Der findes kortlagte levesteder for arten hhv. ca. 0,6 km, 1 km og 2,4 km uden for projektområdet mod vest, nord og øst.

Rørhøgen lever primært omkring vådområder med rørskov, hvor den også fouragerer. Bygherre vurderer ikke, at tiltagene ændrer på de eksisterende fouragerings- og ynglemuligheder for arten. Arten vurderes ikke at være sårbar over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med gennemførelse af hydrologiprojekterne. Samlet vurderes genskabelse af naturlig hydrologi således ikke at påvirke arten væsentligt.

8.1.2.1 Påvirkninger fra anlægsarbejdet

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N134 negativt. I anlægsfasen medfører projektet mindre midlertidige påvirkninger i form

af gravning og kørsel omkring grøfter. Anlægsfasen forventes samlet at tage ca. 1 uge, hvor påvirkningerne vil være små og lokale. Kørsel foregår primært på skovveje og eksisterende kørespor. Påvirkningerne vil være midlertidige. Det er bygherres vurdering, at der ikke er tale om væsentlige påvirkninger.

8.1.2.2 Påvirkninger på yngle-, raste- og fourageringsområder

Projektet vil på sigt skabe mere dødt ved og dermed flere potentielt egnede leve-, yngle- og rasteområder for fugle i området. Yderligere vil den planlagte retablering af naturlig hydrologi skabe flere våde områder, som på sigt vil øge fourageringsmuligheder for fuglearter, som yngler og fouragerer i og omkring vådområder. Med flere våde områder i skoven, forventer bygherre, at den rekreative fladefærdsel af skovens brugere desuden vil blive reduceret og dermed vil der være færre forstyrrelser i projektområdet. Det er derfor bygherres vurdering, at projektet ikke er i strid med de konkrete eller overordnede bevaringsmålsætninger og handleplanen for Natura 2000-område N134, da der er tale om mindre, men positive påvirkninger og forbedringer, som understøtter bevaringsstatus for områdets udpegningsgrundlag.

8.1.2.3 Samlet vurdering af påvirkninger på udpegningsgrundet for F106

Bygherre vurderer, at projektets anlægs- og driftsfase ikke medfører væsentlige påvirkninger på udpegningsarterne for F106 eller deres raste-, fouragerings- og yngleområder. SGAV er på det foreliggende grundlag enig.

8.1.3 Samlet vurdering

SGAV vurderer på baggrund af væsentlighedsvurderingen, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke det pågældende Natura 2000-områdes bevaringsmålsætninger væsentligt, hvorfor der ikke er behov for at foretage en konsekvensvurdering, jf. habitatbekendtgørelsen.

8.2 Beskyttede arter

Bygherre har søgt efter registrerede fund af arter omfattet af Habitatdirektivets bilag II eller IV, Artsfredningsbekendtgørelsens bilag 1, 2 og 3 samt på arter omfattet af den danske rødliste af 2019 i kategorierne næsten truet (NT) sårbar (VU), truet (EN), kritisk truet (CR), regionalt uddøde (RE) og utilstrækkelige data (DD). Der er foretaget søgninger på Arter.dk, Naturdata og DOF-basen. Resultaterne er gennemgået i de følgende afsnit.

8.2.1 Bilag IV-arter

Da der forekommer flagermus i området, beskrives flagermus nedenfor. Stor kærguldsmed og stor vandsalamander er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. De er samtidig bilag IV-arter og er derfor beskrevet nedenfor.

Flagermus

Alle arter af flagermus er bilag IV-arter. Flagermusarterne er generelt truet af nedrivning af ældre bygninger og fældning af gamle hule træer, idet de danske flagermusarter primært yngler i bygninger og træer med hulheder. Tilstedeværelsen af flagermus bestemmes i høj grad af fourageringsmulighederne i området og afhænger desuden af flagermusarten. Flagermus lever primært af insekter, som afhængig af flagermusarten, enten jages flyvende eller fanges på blade eller husmure. Flagermus gør ofte brug af eksisterende læhegn og mindre skovarealer som ledelinjer mellem yngle- og rasteområderne. Flagermus er aktive i skumrings- og nattetimerne.

Jævnfør Arter.dk er der registreret et fund af brunflagermus og et fund af en flagermus sp. (af ekstern kilde) i hhv. 2016 og 2018 inden for projektområdet. Disse fund er registreret i en afstand af ca. 150 meter fra indsatsområde H4. Der er desuden registreret to fund i 2014 (af ekstern kilde) ca. 10 meter vest for projektområdet på den modsatte side af Pøleå jf. Arter.dk.

Bygherre oplyser, at rastesteder for flagermus varierer over året og varierer desuden mellem de enkelte arter. I skovmiljøer er rastestederne især knyttet til hulheder og barksprækker i træer, som især forekommer på gamle træer. I sensommeren/om efteråret hvor tiltagene planlægges gennemført benytter flagermus en række forskellige rastesteder, hvilket i skovområder især er i hulheder i træer og eventuelt bygninger. Da tiltagene ikke indebærer, at der fældes gamle eller større træer, og ingen tiltag berører bygninger, vurderer bygherre, at der ikke vil være en påvirkning af raste- eller ynglesteder for flagermus ved de planlagte hydrologiindsatser. På sigt kan de mere varierede forhold øge fourageringsmulighederne for nogle arter af flagermus.

Der vil forekomme støj og vibrationer i anlægsfasen, der vurderes at medføre lokale, midlertidige påvirkninger på kort afstand til anlægsarbejdet. Anlægsarbejdet udføres i løbet af en kortere periode på to måneder. Meget høj støj kan formentlig forstyrre ynglende og vintersovende flagermus, men der findes meget lidt viden om dette, jf. bilag IV-håndbogen⁶. Meget kraftige vibrationer og trykbølger fra konstruktionsarbejde såsom pilotering og sprængning på forskellig vis, kan skade flagermusenes opholdssteder. På baggrund af det eksisterende kendskab til støj og vibrationers påvirkninger af flagermus, vurderes det samlet set, at den begrænsede mængde støj og vibrationer i anlægsfasen af nærværende projekt ikke vil medføre negative påvirkninger på flagermus.

Bygherre vurderer derfor, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil medføre væsentlig påvirkning af flagermus eller en væsentlig påvirkning af muligheden for opretholdelse af områdets økologiske funktionalitet som levested for de arter af flagermus, der forekommer i Nejede Vesterskov. SGAV er på det foreliggende grundlag enig i bygherres vurdering.

Stor kærguldsmed

Forekomst og levevis for stor kærguldsmed er beskrevet i afsnit 8.1.1.2 i forbindelse med påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Bygherre vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af arten i anlægs- eller driftsfasen, da de nuværende forhold hverken er eksisterende eller potentielle levesteder for arten samt grundet afstanden til nærmeste fund (ca. 5 km øst for projektområdet). Genskabelse af naturlig hydrologi i Nejede Vesterskov vurderes derimod af bygherre at medføre en forbedring af områdets økologiske funktionalitet for arten sammenlignet med eksisterende forhold. SGAV er på det foreliggende grundlag enig i bygherres vurdering.

Stor vandsalamander

Jævnfør bilag IV-håndbogen⁷ lever stor vandsalamander i vandhuller ofte med stor solindstråling og i nærheden af løvskov. Stor vandsalamanders fortrukne rasteområder er på land, især i skovområder, under stammer med råddent træ, sten, døde blade og i musehuller. Dyrene foretrækker rasteområder i levende hegn frem for fx afgræssede områder og foretrækker ofte områder, der i forvejen anvendes af andre salamandre. Overvintring sker under frostfri forhold normalt på land, men kan også ske på bunden af ynglevandhullerne. Meget tyder på at overvintringen normalt finder sted i og omkring de rastesteder, som dyrene opsøger uden for yngletiden. Stor vandsalamanders fortrukne overvintringssteder

⁶ Christian Kjær et al. (2024). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV Del 2. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 185 s. – Videnskabelig rapport 603.

⁷ Christian Kjær et al. (2023). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. – Videnskabelig rapport 520.

er, meget lig rasteområderne, rådne træstammer, hulrum i jorden fx under store sten og i kældre. Størstedel af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter, men enkelte individer kan vandre op mod 1 km. Alle artens levesteder skal dog være til stede inden for en kort afstand omkring ynglestedet (100 meter). Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellige størrelser og typer. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Arten vil i de fleste tilfælde anvende levende hegn og højere vegetation som spredningsveje. Det væsentlige er, at der ikke forekommer barrierer som veje, store bygninger, større vandløb m.m., der forhindrer vandringen. Ud over egentlig opfyldning af ynglevandhuller er stor vandsalamander følsom over for bebyggelse i omgivelserne, øget trafik, overgødskning, tilgroning og overskygning.

Som beskrevet i afsnit 8.1.1.2 er der ikke kortlagt levesteder for eller forekomst af stor vandsalamander inden for Nejede Vesterskov i forbindelse med den seneste Natura 2000-basisanalyse 2022-2027. Jævnfør Arter.dk er der registreret stor vandsalamander i den nordlige del af projektområdet. Fundet er registreret (af ekstern kilde i 2023) ca. 250 meter nordøst for indsatsområde H4, som er det delprojektområde, der ligger tættest på registreringer.

Bygherre oplyser, at projekttiltagene i de enkelte indsatsområder gennemføres i et kort tidsinterval (timer-dage) i sensommeren/efteråret. Grøftelukningen og arbejdet knyttet hertil foregår meget lokalt omkring de grøfter, der lukkes. Bygherre vurderer, at indsatsområderne ikke udgør ynglelokaliteter for stor vandsalamander, hvorfor der derfor ikke vil være fortsættelige individdrab under udvandringen fra vandhullerne i etableringsfasen. Bygherre oplyser, at maskinkørsel i forbindelse med anlægsfasen primært foregår på faste kørespor, hvor rasteområdernes strukturer (stammer med råddent træ, sten, døde blade og musehuller) ikke er tilstede. Stor vandsalamander vandrer desuden primært om natten, mens anlægsarbejdet foretages inden for almindelig arbejdstid i dagtimerne, hvor stor vandsalamander for det meste opholder sig i skjul og ikke vandrer rundt over åbne arealer. Bygherre vurderer således, at der ikke er sammenfald mellem rasteområderne for stor vandsalamander og arealerne, hvor der kortvarigt arbejdes i forbindelse med grøftelukningerne.

Bygherre vurderer slutteligt, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af arten på individniveau eller i forhold til artens yngle- og rasteområder, da anlægsarbejdet sker i dagtimerne, har en lokal og midlertidig karakter samt da indsatsområderne ikke vurderes at udgøre potentielle raste- eller yngleområder for arten. Genskabelse af naturlig hydrologi i projektområdet vurderes derimod at medføre, at områdets økologiske funktionalitet for arten forbedres sammenlignet med eksisterende forhold.

Det er SGAV's vurdering, at der ikke vil være risiko for påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for stor vandsalamander og at projektet ikke risikerer at medføre forsætligt individdrab af stor vandsalamander, jf. artfredningsbekendtgørelsen, eller beskadigelse af yngle- eller rasteområder for arten i hverken anlægs- eller driftsfasen.

8.2.2 Bilag I-fugle

Bygherre oplyser, at hvepsevåge ikke er registreret ynglende i Nejede Vesterskov siden 2016. Der er senest i 2023 registreret fund af arten (af ekstern kilde) inden for projektområdet ca. 160 meter øst for indsatsområde H4 jf. Arter.dk. Det vurderes, at hvepsevåge ikke er sårbar over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med gennemførsel af hydrologiindsatserne. Det begrundes med, at anlægsfasen foregår meget lokalt omkring de grøfter, der lukkes, hvor arbejdet gennemføres i et kort tidsinterval (timer til få dage). Arten yngler ikke om efteråret, som er perioden hvori anlægsarbejdet foregår. Bygherre oplyser desuden, at der ikke fældes træer med rovfuglereder. Det vurderes på denne baggrund, at en væsentlig påvirkning af hvepsevåge og dens potentielle levesteder som følge af hydrologitiltagene kan udelukkes.

8.2.3 Fredede og rødlistede arter

Vendehals

Vendehals er hulrugende, og da tiltagene forventes at skabe flere døde og døende træer, vurderer byggherre, at hydrologiprojekterne potentielt kan bidrage til at skabe flere redelokaliteter for arten. Da arten ikke er kendt som værende ynglende i området og der kun er registreret to fund af arten inden for projektområdet i hhv. 1993 samt i 2023 (af eksterne kilder) jf. Arter.dk, vurderes tiltagene ikke at påvirke vendehals. Bygherre vurderer endvidere, at tiltagene ikke begrænser artens mulighed for eventuelt at etablere sig i Nejede Vesterskov. Det vurderes derfor, at tiltagene ikke har en væsentlig påvirkning på områdets økologiske funktionalitet for vendehals.

Arter registreret ynglende i projektområdet

Gulspurv (VU), grønirisk (NT), broget fluesnapper (VU), spurvehøg (VU) og stær (VU) er registreret ynglende i projektområdet, med stær som den seneste i 2020. Bygherre vurderer, at arterne ikke er sårbare over for de forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med gennemførelse af hydrologiindsatserne. Det begrundes med, at anlægsfasen foregår meget lokalt omkring de grøfter, der lukkes, hvor arbejdet gennemføres i et kort tidsinterval (timer til få dage). Det vurderes på den baggrund, at en væsentlig påvirkning af arternes potentielle levesteder som følge af hydrologitiltagene kan udelukkes.

8.2.4 Samlet vurdering

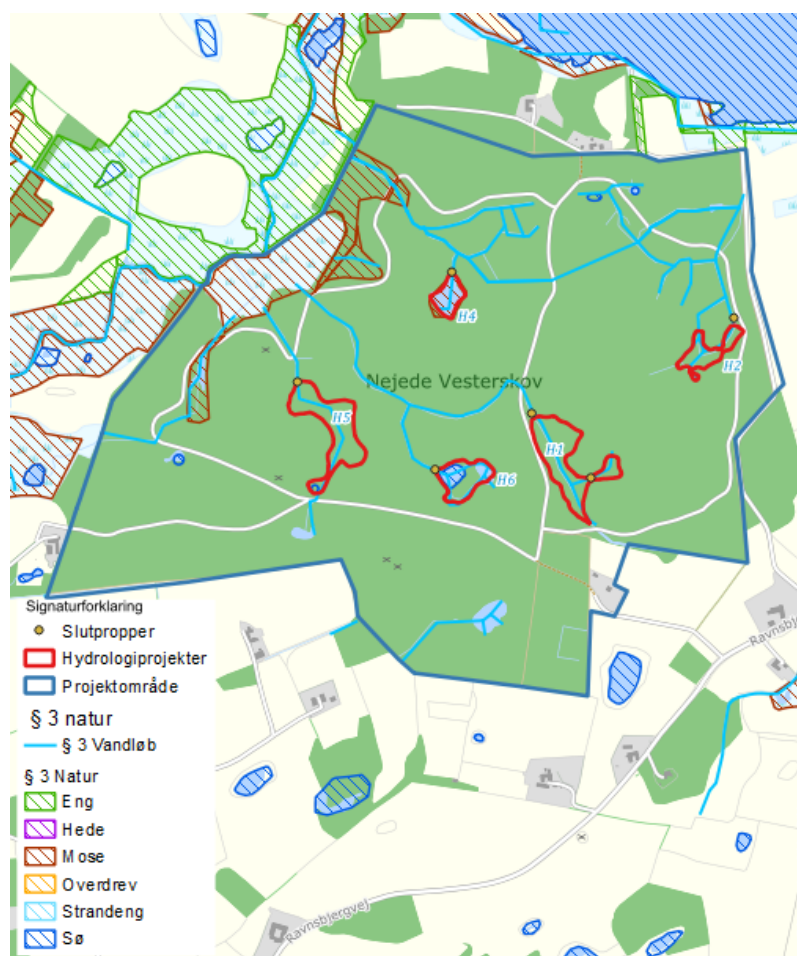
I hverken anlægs- eller driftsfasen indeholder projektet aktiviteter, som påvirker områdets økologiske funktionalitet for bilag IV-arter eller øvrige beskyttede arter væsentligt. Projektet medfører ændrede hydrologiske forhold, der kan påvirke beskyttede arter positivt gennem øgede fourageringsmuligheder for arter af flagermus og potentielt flere levesteder for vandhulsarter samt arter tilknyttet vådområder. Det er bygherres vurdering, at der er tale om mindre, men positive forbedringer, som understøtter de beskyttede arter i området.

SGAV har ikke kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af bilag IV-arter, som vil kunne blive påvirket væsentligt af projektet. Projektet indebærer ikke ændring af beskyttede sten- og jorddiger, fældning af gamle træer og levende hegn eller nedrivning af gamle bygninger m.m., som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus, markfirben, padder eller øvrige bilag IV-arter. Ligeledes medfører projektet ikke andre væsentlige påvirkninger uden for projektområdet.

SGAV vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre væsentlige påvirkninger på bilag IV-arter, da projektet ikke medfører forsætligt drab af individer og heller ikke beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for arterne i deres naturlige udbredelsesområder i og nær projektområdet.

8.3 § 3 beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven) og fredskov

Naturbeskyttelseslovens § 3 har til formål at beskytte naturtyperne mod ændringer i deres naturtilstand og dermed undgå udryddelse. De nærmeste § 3-områder omfatter søer, mose og vandløb, hvori der sker anlægsaktiviteter. Inden for alle hydrologiprojekterne er der § 3-beskyttede vandløb. I indsatsområde H4 er der yderligere registreret mose og i H5 og H6 er der søer. Nedenfor er der i Figur 3 vist et oversigtskort over natur og vandløb omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Projektområdet er desuden beliggende inden for fredskov jf. Figur 4.

Figur 3. Registrerede naturtyper i projektområdet omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

8.3.1 Påvirkninger fra anlægsarbejdet

Bygherre beskriver, at i anlægsfasen medfører projektet påvirkninger fra graveaktiviteter, der kan påvirke områdets registrerede § 3-natur. Projektet berører således en § 3-beskyttet mose med et areal på i alt ca. 0,3 ha ved indsatsområde H4. Indsatsområderne H5 og H6 overlapper med en § 3-beskyttet sø med et areal på i alt ca. 0,3 ha. Anlægsfasen forventes at vare ca. 1 uge, hvor etableringen af den enkelte slutprop vil tage ganske få timer, og er begrænset til de eksisterende grøfter.

Projektets gennemførelse vil medføre tilstandsændringer af de § 3-beskyttede naturtyper og forudsætter derfor dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 fra Hillerød Kommune. Bygherre har haft en indledende dialog med Hillerød Kommune, som er myndighed. Kommunen har tilkendegivet, at de umiddelbart er positive over for de planlagte tiltag. Projektets indsatser har til formål at være naturforbedrende og fastholder eller forbedrer naturtypernes kvalitet.

Alle grøfter i projektområdet er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Bygherre oplyser, at grøfterne er kunstigt anlagte med det formål at afvande skoven og indeholder ingen væsentlig vandløbsfauna eller -flora. Bygherre beskriver, at forudsætningen for at genskabe naturlig hydrologi i skoven er at lukke disse grøfter. Bygherre vurderer, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af vandløb ved tiltagene. Ved etablering af slutpropper forøges skovens vådområder og der anlægges et overløbsrør, således at det overskydende vand vil løbe videre i de øvrige, anlagte grøfter. Projektets indsatser har til formål at være naturforbedrende og fastholder eller forbedrer naturtypernes kvalitet.

SGAV bemærker, at anvendelse af slutprop vil kunne anses som en tilstandsændring af § 3 vandløb, som samtidig kategoriseres som en nedlæggelse af det pågældende vandløb, der dermed ikke længere vil være et vandløb i vandløbslovens forstand. Det bemærkes, at Hillerød Kommune er myndighed ift. eventuel meddelelse af en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og ved revision af § 3-vandløb er det ministeren for grøn trepart, der skal godkende, jf. bekendtgørelse om beskyttede naturtyper § 8, stk. 3.

8.3.2 Påvirkninger fra driftsfasen

Bygherre beskriver, at i driftsfasen medfører projektet påvirkninger fra ændrede hydrologiske forhold. Påvirkningerne vil være varige og positive for de § 3-beskyttede naturtyper. Bygherre vurderer, at der er tale om naturtypeforbedrende tiltag, der er fokuseret på at skabe mere naturlige hydrologiske forhold, som er en forudsætning for både mose og sø. Moser er fugtighedskrævende naturtyper, der er afhængige af et områdes hydrologiske forhold. De planlagte tiltag vil i driftsfasen betyde vådere forhold, hvilket forventes at understøtte områdernes status som § 3-beskyttet sø og mose. Dele af det, som i dag er registreret som mose eller sø, vil muligvis opnå et mere permanent vandspejl. Da det samtidigt forventes, at arealet med potentiale for mose vil blive større gennem tiltagene, vil det samlede areal med potentiale for § 3-beskyttet natur vokse. Bygherre beskriver, at træer, som bliver oversvømmet eller som står i nærheden af indsatsområderne, kan forventes at gå ud. Der vil således inden for en kort tidshorisont blive skabt mere variation og dødt ved i områderne.

Bygherre oplyser, at grøftelukningerne berører kunstigt anlagte grøfter, som i dag ikke indeholder væsentligt vandløbsfauna eller -flora. Det vurderes derfor, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af vandløb ved tiltagene. Projektet vil i driftsfasen ikke påvirke tilstanden af vandløb i øvrigt.

Bygherre oplyser desuden, at de berørte grøfter desuden er omfattet af vandløbsloven, og der må således ikke ske ændring af afløbet til anden ejendom eller på afløbet fra højere liggende ejendom, jf. vandløbslovens § 6. Kun ved indsatsområde H1 modtages vand fra højere liggende ejendom. Anlægsarbejdet er planlagt således, at ændringerne holdes under bundkoten af drænrør fra naboejendommen, og der sker derfor ikke ændringer i afløbet derfra. I nedstrøms retning, er alle tiltagene i indsatsområderne planlagt således, at der ikke sker ændringer nærmest skovkanten, som samtidigt er matrikelskel. Det sikrer, at der ikke ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom nedstrøms. De planlagte indsatser med grøftelukning forudsætter tilladelse i henhold til vandløbsloven ved Hillerød Kommune.

8.3.3 Fredskov

Projektområdet er beliggende inden for det fredskovspligtige areal, Nejede Vesterskov, jf. Figur 4.

I henhold til skovlovens § 28, stk. 1 må søer, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev, der hører til fredskov, og som ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, fordi de er mindre end de deri fastsatte størrelsesgrænser, ikke dyrkes, afvandes, tilplantes eller på anden måde ændres. Projektet forudsætter derfor dispensation fra § 28, stk. 1, jf. § 38, i skovloven⁸ fra SGAV Sjælland.

⁸ LBK nr. 690 af 26/05/2023 vedr. bekendtgørelse om lov om skove.

Figur 4. Projektområdets placering inden for fredskov (fra projektbeskrivelsen). Med rødt er markeret de slutpropper, der blokerer de tidligere afvandingsgrøfter. Med blå er markeret de arealer, der forventes oversvømmet i projektet. Matrikelskel er markeret med sort streg og fredskov er markeret med grøn skovsignatur. Baggrundskort © Geodatastyrelsen.

8.3.4 Samlet vurdering

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektets anlægs- og driftsfase ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af naturområderne omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. SGAV vurderer, at der ikke er risiko for permanente tilstandsændringer eller udledning af forurenende stoffer til nærliggende § 3-beskyttede naturtyper. Projektet medfører ikke emissioner eller risiko for udledning til nærliggende § 3-beskyttede naturtyper og vandløb. Projektet vurderes desuden ikke at forhindre passage for fauna til nærliggende naturområder.

SGAV vurderer desuden, at projektet vil have en naturforbedrende effekt, da der skabes bedre hydrologiske forhold for de våde naturtyper. SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at hverken projektets anlægs- eller driftsfase vil medføre væsentlige påvirkninger på eller negative tilstandsændringer i naturområderne omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

9 Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

Bygherre oplyser, at projektet i anlægsfasen vil medføre en mindre grad af gener i form af støv, støj og vibrationer fra de maskiner, der skal lukke grøfter, afskrabe og flytte jord m.m. Nærmeste beboelsesejendom (Ravnsbjergvej 18, 3400 Hillerød) er beliggende ca. 130 meter syd for indsatsområde H1.

Gener i form af støv-, støv- og/eller vibrationer vil være kortvarige og vil være sammenlignelige med gener fra den nuværende skovdrift i området. Der arbejdes inden for normal arbejdstid på hverdage (man-fredag 07-18). Anlægsperioden vil vare i ca. en uge. Projektet vurderes desuden ikke at medføre lugt- eller lysgener for beboelsesejendomme i anlægsfasen, da der ikke vil være væsentlige emissioner fra entreprenørmaskiner sammenholdt med arbejdstiderne og afstande til nærmeste beboelsesejendom.

Projektet medfører ikke støv, støj og/eller vibrationsgener i driftsfasen, ligesom der ikke vil komme lugt- eller lysgener fra projektet.

9.1 Samlet vurdering

SGAV vurderer, at projektet samlet set ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj, vibrationer, lys, luft eller lugt i hverken anlægs- eller driftsfasen. Eventuelle gener forbundet med projektet vil være knyttet til anlægsfasen men er af kortvarig karakter og ikke væsentlige for nærområdet og de omkringboende.

Bygge- og anlægsarbejdet skal gennemføres i henhold til Hillerød Kommunes ”Forskrift for miljøforhold ved bygge- og anlægsarbejder i Hillerød Kommune”. Regulering af evt. gener fra anlægsarbejdet vurderes i nærværende sag at være et tilsynsanliggende, der henhører under Hillerød Kommune.

10 Ressourcer, affald og spildevand

I anlægsfasen tilføres der ikke råstoffer og der genereres ikke affald eller spildevand. Projektet medfører ikke forbrug af råstoffer, genererer ikke affald og udleder ikke spildevand i driftsfasen. I driftsfasen vil vedligeholdelsesarbejderne være mindre end de aktiviteter, der er forbundet med den eksisterende drift. Sammenfattende er det bygherres vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

10.1 Samlet vurdering

SGAV vurderer, at grundet projektets begrænsede forbrug af ressourcer, samt at projektet ikke generer spildevand eller affald, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfase medfører væsentlige påvirkninger af omgivelserne, i forhold til anvendelse af ressourcer, affaldshåndtering eller spildevand.

11 Jordforurening

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet, ligesom projektområdet ikke er omfattet af kommunens områdeklassificering. Nærmeste registrerede forurenede områder er to V2-områder, ét ca. 700 meter vest for og et andet ca. 400 meter øst for projektområdet. Øst for projektområdet er der registreret et tidligere renseri og vest for området en tidligere servicestation med olie og benzin. Indeværende projekt berører dog ikke disse jordforureninger, hvorfor SGAV vurderer, at der ikke vil være en risiko for mobilisering af disse forureninger, hverken i anlægs- eller driftsfasen.

Da projektområdet ikke er omfattet af jordforurening, vurderer SGAV, at jordarbejdet i forbindelse med grøftelukningerne ikke medfører en risiko for mobilisering af jordforurening, der potentielt kan påvirke nærområdets arealer eller drikkevandsinteresser. På baggrund af projektets karakter uden emissioner eller øvrige udledninger, jf. afsnit 6 om målsatte vandforekomster, vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre jordforurening, der potentielt kan påvirke nærliggende arealer eller drikkevandsinteresser væsentligt i hverken anlægs- eller driftsfasen.

12 Drikkevandsinteresser

Projektområdet ligger inden for områder med drikkevandsinteresser men uden for indsatsområder inden for nitrاتفølssomme indvindingsområder og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Nærmeste BNBO er beliggende ca. 770 meter øst for projektområdet og vurderes ikke påvirket af nærværende projekt. Den nærmeste vandboring er ca. 360 meter nord for projektområdet og vurderes ligeledes ikke at blive påvirket af projektet.

Projektet indebærer regulering af vandløb og områder, der bliver vådlagt. Reguleringen og ændringen af vandløbenes forløb sker med eksisterende jord, som bliver genanvendt inden for samme projektområde. Da der ikke er tale om tidligere landbrugsjord, er der dermed ikke en risiko for nedsivning af miljøfarlige forurenende stoffer, herunder pesticider til grundvandsforekomsterne. Da der ikke sker nogen mobilisering af forurenede jord, udledninger eller øvrige aktiviteter, der kunne påvirke grundvandsforekomster, vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning på områdets drikkevandsinteresser. Se endvidere afsnit 6.2 Grundvandsforekomster.

12.1 Påvirkning af drikkevandsindvindingen

Projektet medfører ingen påvirkning af grundvandsforekomsternes tilstand (se afsnit 6.2 Grundvandsforekomster). Bygherre oplyser, at der ikke vil blive anvendt gødning, sprøjtemidler eller andre skadelige stoffer på arealerne. Bygherre beskriver, at skoven fungerer som et beskyttende lag over grundvandet og er en varig beskyttelse af fremtidens drikkevand. Bygherre vurderer således, at anlægsarbejdet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af drikkevandsindvindingen i området.

SGAV bemærker, at overskridelse af drikkevandskvalitetskravet er gældende for alle stoffer, som kan frigives i forbindelse med projektet, og er dermed ikke begrænset til, hvad der tidligere har medført påvirkning af drikkevandsindvindingen. SGAV er enig i bygherres vurdering og vurderer, at projektet ikke vil påvirke nuværende eller fremtidig drikkevandsindvinding.

13 Kystnærhedszonen

Hele projektet ligger uden for kystnærhedszonen og med en afstand på ca. 7,6 km til den nærmeste kystnærhedszone. Kystnærhedszonens hovedsigte er, at de åbne kyster fortsat kan udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi. SGAV vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være til hinder herfor, fordi det ligger med stor afstand til udpegningen.

14 Oversvømmelsesrisici og lavbundsområder

Projektområdet ligger inden for områder, der er udpeget som lavbundsarealer, der kan genoprettes. Den vestlige del af projektområdet nær Pøle Å er således udpeget som lavbundsareal. De fem indsatsområder ligger dog uden for udpegningen og vil ikke påvirke denne.

Alle indsatsområder er placeret inden for områder, hvor Hillerød Kommune har vurderet, at der er risiko for oversvømmelse. Ifølge kommuneplanens retningslinjer må oversvømmelsesområder ikke bygges, og bebyggelse må ikke stå i vejen for vandets strømningsveje. Ved byudvikling, nybyggeri, større renoveringer og befæstning af større arealer skal det sikres, at vand kan løbe hen og opsamles der, hvor det gør mindst skade. Nærværende projekt vurderes ikke at være modstridende med kommuneplanens retningslinjer.

SGAV vurderer, at projektet ikke vil have væsentlig indflydelse på lavbundsområder samt områder med oversvømmelsesrisici, da genskabelse af naturlig hydrologi ikke ændrer på oversvømmelsesrisikoen for de benyttede arealer og ikke i sig selv er følsomme overfor midlertidige oversvømmelser.

15 Fredede områder, reservater, naturparker m.m.

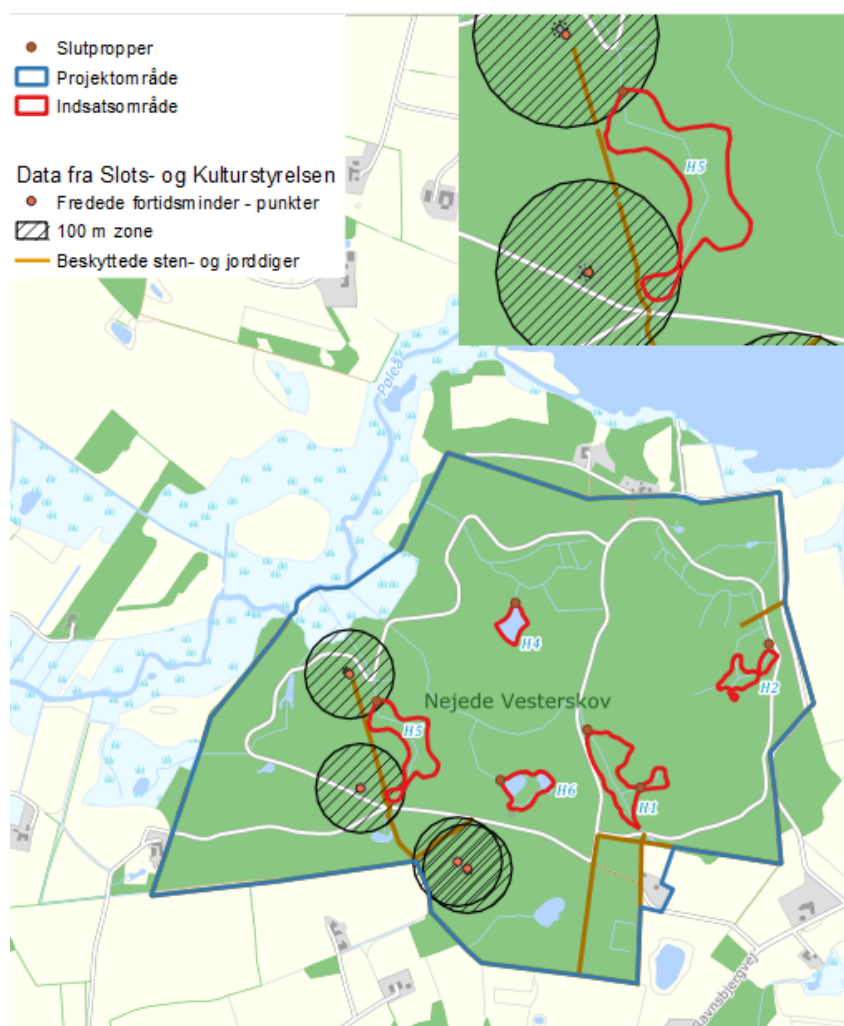
Projektområdet er ikke omfattet af arealfredninger. Umiddelbart nordvest for projektområdet findes en arealfredning for Alsønderup Enge og Pøleåens udløb (05411.00). Fredningsbestemmelserne omfatter beskyttelse af den oprindelige flora, fauna og geologi. Projektet indeholder ikke aktiviteter eller tiltag, som ændrer forholdene på landskabets karakter inden for fredningen. Det vurderes ikke, at projektet

ændrer eller påvirker afvandingen fra arealerne inden for fredningen. Som beskrevet i afsnit 6.1 vil projektets tiltag med lukning af grøfter betyde en langsommere afstrømning i vandsystemerne. Bygherre beskriver, at der med de planlagte tiltag vil ske et større oplag af vand på terrænet inden for projektområdet og som følge heraf vil tiltagene skabe en mindre forsinkelse af vandets udledning til omkringliggende arealer samt at der vil ske en større fordampning og nedsivning til grundvandet. Vandet fra skoven vil fortsat via grøfter afvande til omkringliggende arealer og til de målsatte vandforekomster, Pøle Å og Alsønderup Engsø. Der vurderes således ikke at være risiko for, at de vådere tilstande i Nejede Vesterskov vil påvirke områderne indenfor fredningen. Projektets gennemførelse er ikke i strid med fredningens formål og forudsætter dermed ikke en dispensation fra områdefredningen af Alsønderup Enge og Pøle Åens udløb. Projektområdet ligger i øvrigt uden for reservater samt natur- og nationalparker.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet ikke vil være i strid med fredningens formål eller i øvrigt påvirke arealfredningen.

16 Bygge- og beskyttelseslinjer samt råstofgraveområder

Der er registreret fire rundhøje inden for projektområdet, som alle ligger uden for indsatsområderne (se Figur 5). Der sker ikke færdsel/aktiviteter på fortidsminder eller lignende påvirkninger under anlægsfasen.

Figur 5. Registrerede fortidsminder i Nejede Vesterskov (blå afgrænsning), ved indsatsområderne (rød afgrænsning med nummerering) og slutpropper (brun prik). Diger er markeret med orange linje, rundhøje med orange prik og 100 meter zonen med sort skravering. Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning.

Projektområdet er delvist omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinje (se Figur 5). Indsatsområde H5 ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. De to rundhøje, som er beliggende nærmest H5, har en afstand på hhv. ca. 40 meter og ca. 80 meter hertil. De resterende indsatsområder er beliggende uden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Projektets gennemførelse vil medføre tilstandsændringer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen og forudsætter derfor en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 hos Hillerød Kommune. Indsatsområdets afgrænsning afspejler arealet, som bygherre forventer en effekt på som følge af projektets gennemførelse med etablering af slutpropper. Der vil således ikke nærmere end 40 meter etableres naturlig hydrologi som følge af etablering af slutprop ved indsatsområde H5. Der vil desuden ikke blive udført gravearbejde nærmere end 80 meter fra den nordligst beliggende rundhøj i Nejede Vesterskov. På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af fortidsminder.

Der findes beskyttede sten- og jorddiger inden for projektområdet (se orange linjer på Figur 5). Der er således sten- og jorddiger i oplandet til alle hydrologiprojekterne. De beskyttede diger påvirkes ikke, da tiltagene er afgrænset herefter. Der sker ikke færdsel på fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger eller lignende påvirkninger under anlægsfasen, hvorfor bygherre vurderer, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger herpå. Der er ikke registreret øvrige kulturhistoriske interesser i projektområdet.

Projektområdet overlapper i den vestlige del med åbeskyttelseslinjen. Selve hydrologiprojekterne ligger uden for åbeskyttelseslinjen og anlægsarbejdet sker således uden for beskyttelsen. Projektets gennemførelse kræver derfor ikke en dispensation i forhold til åbeskyttelseslinjen. Projektområdet ligger i en afstand af min. 10 km fra kysten og er således ikke omfattet af strandbeskyttelseslinjen eller klitfredning. Projektområdet er placeret ca. 890 meter fra nærmeste råstofgraveområde.

SGAV vurderer på det foreliggende grundlag, at hverken projektets anlægs- eller driftsfase vil medføre væsentlige påvirkninger inden for bygge- og beskyttelseslinjer såvel som på råstofgraveområder.

17 Arealanvendelse og landskabspåvirkning

Projektområdet ligger i landzone, udenfor lokalplansudlagt areal, og er i kommuneplanen 2021-2033 for Hillerød Kommune udpeget som bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende og uforstyrrede landskaber, geologisk værdifuldt område samt værdifuldt kulturmiljø. Indsatsområde H6 er beliggende inden for § 25-skov, der er naturmæssigt særlig værdifuld skov på offentlige arealer.

Af kommuneplanens retningslinje fremgår, at inden for områder med særlige landskabelige værdier, må tilstanden eller arealanvendelsen af særligt værdifulde sammenhængende helheder eller enkeltelementer ikke ændres, hvis det forringer deres værdi eller muligheden for at styrke eller genoprette deres værdi. Inden for de geologiske værdifulde områder skal de karakteristiske sammenhængende geologiske helheder og enkeltelementer bevares på en sådan måde, at landskabets karakter og dannelsesformer ikke sløres. De større sammenhængende og uforstyrrede landskaber skal friholdes for nye større tekniske anlæg såsom vindmøller, husstandsvindmøller, master over 30 meter, kraftvarmeværker, biogasanlæg, råstofanlæg samt større rekreative anlæg, der visuelt vil påvirke oplevelsen af det uforstyrrede landskab.

I anlægsfasen foretages mindre terrænændringer inden for eksisterende skovareal, som vil blive integreret i området, således at de efter etablering indgår naturligt i terrænet. I fremtiden vil landskabet fremstå med mere naturlige hydrologiske forhold og terræn med færre gravede grøfter. Der vil stadig

være tale om et sammenhængende skovlandskab i området og projektet ændrer ikke på skovens eksisterende skovbryn, hvorfor oplevelsen af skoven set udefra ikke ændres ved nærværende projekt. Samtlige indsatsområder ligger uden for udpegningen af værdifuldt kulturmiljø og denne udpegning vurderes derfor ikke påvirket af nærværende projekt.

Bygherre vurderer, at projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinje for bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende og uforstyrrede landskaber og geologisk værdifuldt område, da naturlig hydrologi ikke påvirker de overordnede bevaringsværdige landskaber eller forringer deres værdi. Der ændres desuden ikke på områdets mulighed for rekreativ anvendelse. Bygherre vurderer på denne baggrund, at projektet ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for området eller øvrige landskabelige interesser eller kulturmiljø. SGAV er på det foreliggende grundlag enig i denne vurdering.

18 Kumulative påvirkninger

Bygherre har ikke kendskab til projekter, der kan medføre en kumulativ påvirkning i forhold til det aktuelle projekts miljøpåvirkninger. Bygherre oplyser, at der i 1990'erne er gennemført en række vådområdeprojekter, herunder projekter om genopretning af naturlig hydrologi som et led i Naturskovsstrategien. De allerede gennemførte projekter ligger i projektområdet. Projekterne vil i kumulation være med til at understøtte målsætningen for Natura 2000-område N134 Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose.

Omtrent 5 km mod øst etableres naturnationalpark Gribskov. Projektet har til formål at understøtte et økosystem med naturlige processer og dynamikker og minimal brug af forvaltningsindgreb. De gennemførte projekter samt realisering af evt. kommende og planlagte planer og projekter vurderes grundet deres karakter ikke at medføre væsentlige kumulative miljøpåvirkninger.

Det er SGAV's vurdering, at der med projektet ikke er risiko for kumulative effekter, der kan give væsentlige miljømæssige gener. Det skyldes, at eventuelle gener i forbindelse med anlægsarbejdet vurderes at være lokale og af midlertidig karakter, hvorfor projektet ikke medfører øget kumulative påvirkninger af miljøet sammen med andre lignende anlæg eller aktiviteter i området.

19 Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger sammenholdt med afstanden til den dansk-svenske grænse på ca. 27 km. Der skal dermed ikke ske sagsbehandling efter Espoo-reglerne.

20 Samlet vurdering af miljøscreeningen

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områders udpegningsgrundlag eller bilag IV-arter. Projektet vil heller ikke påvirke rødlistede eller andre fredede arter negativt.

Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke genererer emission eller udledning af stoffer til luften eller våde recipienter.

Det er derfor SGAVs vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

21 Høring af myndigheder og berørte parter

SGAV har foretaget en høring af Hillerød Kommune, Museum Nordsjælland, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening. SGAV vurderer at der i nærværende sag ikke er berørte

parter, idet projektet ikke medfører væsentlige gener for naboejendomme, da projektet ikke ændrer afvandingen til og fra de tilstødende matrikler og anlægsarbejdet ikke medfører væsentlige støjgener for de omkringboende. SGAV har i forbindelse med høringen ikke modtaget nogle høringssvar.

22 Offentliggørelse

SGAV's afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på SGAV's hjemmeside <https://sgav.dk/alle-nyheder/annonceringer>. Offentliggørelsen finder sted den 6. november 2025. Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

22.1 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til SGAV, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 4. december 2025.

22.2 Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter SGAVs afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.

SGAVs afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse, jf. Miljøvurderingslovens § 54. På www.domstol.dk findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene.

Med venlig hilsen

Sophie Walseth Albæk
Miljøvurdering og plan
+45 20 12 57 75
sowaa@sgav.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

23 Bilag

Bilag 1 – bygherres ansøgning

Bilag 2 – projektbeskrivelse

Bilag 3 – supplerende oplysninger